

Miejska Biblioteka Publiczna
w Białej Podlaskiej

DZIAŁ WYFINANSOWANIA

ul. Wesoła 2a
21-500 Białopodlaska

tel. 83 341 64 52
regionalia@mbp.org.pl

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXXI

Marzec 2012

Nr 3

ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI

KURIA DIECEZJALNA - 08-100 SIEDLCE - PIŁSUDSKIEGO 62
TEL. 25 640-70-56; FAX 25 644-87-44

WYDAWNICTWO DIECEZJI SIEDLECKIEJ "UNITAS"
08-110 SIEDLCE - SZKOLNA 22, TEL. 25 632-27-66

WIADOMOŚCI DIECEZJALNE SIEDLECKIE

ORGAN URZĘDOWY KURII DIECEZJALNEJ

Rok LXXXI

Marzec 2012

Nr 3

EPISKOPAT POLSKI

SPOTKANIE Z JEZUSEM CHRYSUSEM LIST DO KAPŁANÓW NA WIELKI CZWARTEK 2012

Drodzy Bracia w kapłaństwie!

Zwracamy się do Was w dniu, w którym w szczególny sposób przeżywamy dar Eucharystii oraz kapłaństwa, jaki Jezus przekazał swojemu Kościołowi. W tym dniu uświadamiamy sobie głębiej naszą kapłańską tożsamość, a także żywsze staje się w nas poczucie przynależności do wspólnoty Kościoła oraz służby, jaką w nim pełnimy.

Chrystus i nowa ewangelizacja

Przed nami najważniejsze dni roku: Święte Triduum Paschalne. Liturgia tych dni kryje w sobie fundamentalne wydarzenie dla naszej wiary: doświadczenie spotkania Jezusa Chrystusa – ukrzyżowanego, pogrzebanego i wskrzeszonego przez Ojca z martwych. Chodzi o spotkanie z konkretną i wyjątkową Osobą – z Panem, który odrzucony i zabity, „króluje znów żywy”, wychodzi nam naprzeciw z siłą i nowością życia.

W Nim doświadczamy miłości czerpanej z Boga, która jest mocniejsza niż śmierć. To właśnie doświadczenie ożywia w nas rzeczywistość chrztu świętego i czyni nas nowymi ludźmi. Ono także wzywa nas, wręcz wewnętrznie przymusza do gorliwości w ewangelizacji, która jest sensem istnienia Kościoła w ogóle, a naszej misji kapłańskiej w szczególności.

Do ewangelizacji, a ściślej rzecz biorąc, do nowej ewangelizacji skierowanej do tych, którzy zapomnieli o Chrystusie, nie znają Go lub znają w niewystarczającym stopniu, przynagła nas coraz bardziej Duch Święty, prowadząc Kościół w kierunku najbliższego Synodu Biskupów i rozpoczynającego się wraz z nim Roku Wiary. Myśl o nowej ewangelizacji zapoczątkował Jan Paweł II w Nowej Hucie podczas pamiętnej podróży apostołskiej do naszej Ojczyzny w czerwcu 1979 r. Odpowiedź na to wezwanie nie zależy w pierwszym rzędzie od oryginalności i nowości metod czy środków, lecz od głębi naszej osobowej relacji ze zmartwychwstałym Chrystusem, od naszego „trwania w Nim” (por. J 15, 5), a także od jakości naszego życia wspólnotowego w Kościele.

Zdajemy sobie sprawę, że – jak twierdzi dokument przygotowawczy (*Lineamenta*) XIII Zwyczajnego Zgromadzenia Ogólnego Synodu Biskupów – „problem bezowocności dzisiejszej ewangelizacji [...] jest problemem eklezjologicznym, w którym chodzi o umiejętność lub nieumiejętność kształtowania Kościoła jako prawdziwej wspólnoty, autentycznego braterstwa, jako ciała, a nie maszyny czy przedsiębiorstwa” (por. n. 2). W tym sensie powołanie do nowej ewangelizacji jest najpierw wielką łaską i szansą dla nas samych – dla pomnożenia osobistej wiary każdego z nas i dla pogłębienia rzeczywistych relacji we wspólnotach chrześcijańskich, które współtworzymy.

Spotkać żywego Pana

W Święte Triduum mamy szansę ponownego osobistego spotkania Pana, który nas powołuje i czyni apostołami. Można więc jeszcze raz zapytać: jak dokonuje się owo spotkanie? Jakim kieruje się scenariuszem i jaką logiką? W poszukiwaniu odpowiedzi warto powrócić do wydarzenia, które w pewnym sensie pozostaje na zawsze wzorcem każdego z takich doświadczeń: do nawrócenia i powołania św. Pawła pod Damazkiem.

Pamiętamy, że Szaweł – jak absolutna większość z nas – był człowiekiem religijnym, pobożnym, uczestniczącym w kulcie, oddanym „Bożej sprawie”, wykształconym w teologii u najlepszego z mistrzów, modlącym się i składającym przepisane Prawem ofiary. Był ważną osobą w gronie religijnych liderów Izraela.

Miał przy tym poczucie – i słusznie zachował je do końca życia – że jest w ten sposób prowadzony przez Boga i służy Mu „z czystym sumie-

niem” (por. 2 Tm 1, 3). A jednak na przedmieściach Damaszku czekało nań doświadczenie wiary, przy którym wszystko, co znał do tej pory, stało się nieważne, straciło wartość. Uznał to za „śmiec” (por. Flp 3, 8). Odkrył, że w wierze chodzi o spotkanie z osobą, że wiara nie jest ani systemem etycznym, ani światopoglądem, ani prawem, ani zbiorem „wartości” czy świętych „rzeczy”.

Nie jest też posługiwaniem jakiejś instytucji czy „religią obywatelską” lub zaangażowaniem społecznym. Wiara nie jest niczym takim, a jeśli w jakiejś mierze jest, to tylko wtedy, gdy każda z tych rzeczywistości pojawia się w niej jako owoc naszej żywej relacji z osobowym Bogiem. Bez tej relacji wiara skupiona na „rzeczach”, „sprawach” i „wartościach”, nawet najświętszych, staje się ideologią, czyni nas fanatykami i ślepcami.

Taką właśnie ślepotę musiał Szaweł odkryć na progu swego powołania na wielkiego ewangelizatora. Musiał zobaczyć, jak dalece się w życiu pomylił. Wydawało mu się, że służy Bogu, a tymczasem z Nim walczył i Go prześladował. Myślał, że służy „sprawie” Boga, a w rzeczywistości zabijał Go obecnego w konkretnych ludziach.

Przy całej swej gorliwości i religijnym oddaniu, nie budował ani nawet nie chronił wiary, lecz ją niszczył! Recytował codziennie „Słuchaj, Izraelu..., będziesz miłował!” a „dyszał” morderczą nienawiścią. Miłość i nienawiść – postawy, których nie sposób przeżywać jednocześnie, w jego głowie zlały się jednak w jakąś dziwną syntezę, której karykaturalności nie był w stanie sam zobaczyć. Odkrył mu ją dopiero Chrystus, nie szczędząc przy tym mocnych gestów: powalając go na ziemię i odbierając wzrok na trzy dni.

Każdy z nas może sobie zadać bardzo osobiste pytanie: czy w moim życiu dokonało się takie spotkanie z Jezusem Chrystusem? Czy On rzeczywiście zawładnął całym moim życiem? Czy doświadczyłem osobiście, że to On uwolnił nas od tego wszystkiego, co krępuje ludzką wolność, co nie pozwala mi uczynić z siebie bezinteresownego daru dla Boga i bliźnich? Czy pasją mojego kapłańskiego życia stała się sprawa człowieka, dla której Syn Boży przyszedł na ziemię?

A przede wszystkim, czy moja gorliwość religijna nie zastąpiła mi spotkania z Bogiem żywym? Czy poprzez nią, zamiast prowadzić do Chrystusa, nie „sięję grozy”? Czy pytam Go, jak Paweł: „Co mam czynić, Panie?” (Dz 22, 10).

W Kościele

Upadek pod Damaszkiem i ślepotą dały Szawłowi szansę odkrycia nie tylko tego, na czym ostatecznie opiera się autentyczna wiara, ale także zobaczenia prawdy o swoim grzechu, z którego niewoli oraz śmierci wyzwala nas Zmartwychwstały. Modląc się intensywnie przez trzy kolejne dni, ślepy Paweł z całą pewnością „zobaczył” w sobie „starego człowieka”. Ale następnie „ujrzał” także – w osobie Ananiasza – posłany doń Kościół, aby dzięki jego posłudze „przejrzał i został napełniony Duchem Świętym” (Dz 9, 17). Ananiasz zaferował Szawłowi chrzest, w którym „stary człowiek” został pogrzebany po to, by ze zmartwychwstałym Chrystusem powstać do nowego życia.

Wszystko to wraca do nas podczas Wigilii Paschalnej. Podczas niej „otwieramy” dla Kościoła na nowo źródło chrzcielne, święcimy wodę w naszych chrzcielnicach, udzielamy chrztu świętego dorosłym i dzieciom, a wreszcie odnawiamy swoje przyrzeczenia chrzcielne. Uświadamiamy sobie na nowo, że jesteśmy, a nie tylko byliśmy kiedyś, ochrzczeni. Zauważmy jednak, że „łuski spadły z oczu” Szawła jeszcze przed przyjęciem chrztu. Niedawny prześladowca przejrzał, słysząc głos swej niedoszłej ofiary – wtedy mianowicie, kiedy Ananiasz, zapewne nie bez lęku, wszak dobrze wiedział, do kogo idzie (zob. Dz 9, 13-14), nazwał go „bratem” („Szawle, bracie!”). Bez tego słowa, być może, nie dokonałaby się w ogóle ewangelizacja Pawła. Zabrakłoby w jej procesie podstawowego narzędzia, którym jest świadectwo. Szawłowi otwarło oczy świadectwo radykalnej miłości, jakie – przy całej swej skromności – złożył Ananiasz.

Niewątpliwie był to też dla Pawła moment odkrycia Kościoła jako Ciała zmartwychwstałego, żyjącego Chrystusa. Jeden i Ten Sam, który powalił go na ziemię i odebrał wzrok przed bramami Damaszku, przychodząc w swoim Kościele, przywrócił mu zdolność widzenia. Wtedy też Paweł musiał pojąć, że ewangelizacja jest zawsze dziełem Kościoła, a nie prywatną inicjatywą kogokolwiek, i – co więcej – musiał pojąć, ile w niej zależy od świadectwa miłości przeżywanej w jego wspólnotach. A potem już nie mógł nie głosić Tego, którego spotkał pod Damaszkiem i w Damaszku! Nie mógł opierać się Panu ludzkich dziejów, który go kierował z całą mocą do ewangelizacji świata.

W tym roku duszpasterskim przypominamy naszym braciom i siostram w wierze, ale także sobie samym, że Kościół jest domem. Powinni-

śmy wypowiadać te słowa z ostrożnością i odpowiedzialnością, bo są one bardzo zobowiązujące, i to przede wszystkim dla nas samych. Czy naszą postawą przy ołtarzu, w konfesjonale, w kancelarii parafialnej, w szkole, a także w codziennym życiu dajemy świadectwo, że Kościół jest domem? Czy w naszych wspólnotach parafialnych powtórzą te słowa ubodzy, doświadczają solidarności i konkretnej pomocy? Czy drzwi Kościoła otwarte są dla żyjących na jego obrzeżach, obojętnych, a nawet krytykujących go? Czy wychodzimy im naprzeciw i jesteśmy gotowi powitać ich z radością i nadzieją?

Drodzy bracia Kapłani! Do każdego z Was, Prezbiterów, my, biskupi, zwracamy się z szacunkiem, wdzięcznością i miłością: *Bracie!* Każdy z nas, biskupów, czyni najpierw sobie sam rachunek sumienia, czy jesteśmy dla Was, księży diecezjalnych i zakonnych, ojcami i braćmi. Czy dość się staramy, abyście we wspólnocie kapłańskiej przeżywali to, że Kościół jest domem?

Z wiarą patrzemy na Was, powołanych przez Chrystusa, i Wy oczyma wiary patrzcie na swego biskupa i na współbrata prezbitera. Warunkiem owocnej nowej ewangelizacji jest wspólnota kapłanów i świeckich skupiona wokół swego biskupa i wszystkich biskupów. Od każdego z nas, od naszego poddania się Duchowi Świętemu, zależy przyszłość Kościoła w Polsce i w świecie.

W Kafarnaum uczniowie powiadomili Jezusa: „Wszyscy Cię szukają” (Mk 1, 37). Zastanówmy się więc: czy i gdzie szukają Go dzisiaj ludzie? W jaki sposób moglibyśmy wyjść naprzeciw odwiecznym pragnieniom ludzkiego serca? Oto pytania wprowadzające nas w nową ewangelizację.

Drodzy bracia Kapłani, módlmy się za siebie nawzajem, aby słabości i trudności, z jakimi się zmagamy, nie osłabiały w nas radości powołania i nie pomniejszały entuzjazmu, z jakim powinniśmy pełnić naszą misję i służbę. Liczy na nas ukrzyżowany i zmartwychwstały Pan. Liczy na nas wspólnota Kościoła, w której mamy zadania nie do zastąpienia. Liczą na nas również ci, których nie widzimy w naszych świątyniach, ale przecież i oni często noszą w sobie pragnienie życia pełnego i prawdziwego. Czy stać nas na to, aby tak jak Ananiasz powiedzieć do każdego z nich: „bracie”, „siostrze”?

Podejmijmy na nowo naszą codzienną kapłańską posługę z przekonaniem, że jesteśmy narzędziami w ręku Zbawiciela świata, który chce każ-

dego z nas spotkać osobiście, uleczyć ze ślepoty i posłać do wszystkich naszych braci i sióstr, aby i oni „przejrzeli i zostali napełnieni Duchem Świętym” (por. Dz 9, 17).

Polecamy Was opiece Maryi – Matki Jezusa i Matki Kapłanów. A na trud i radość tej posługi błogosławimy Wam z całego serca, w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

Pasterze Kościoła Katolickiego w Polsce

Za zgodność:

+ Wojciech Polak

Sekretarz Generalny KEP

Warszawa, dnia 14 marca 2012 r.

KOMUNIKAT Z OBRAD KOMISJI DS. DIALOGU MIĘDZY POLSKĄ RADĄ EKUMENICZNĄ A KONFERENCJĄ EPISKOPATU POLSKI

W dniu 12 marca 2012 r. obradowała Komisja ds. Dialogu między Konferencją Episkopatu Polski (KEP) a Polską Radą Ekumeniczną (PRE). Spotkanie odbyło się w siedzibie Episkopatu Polski w Warszawie.

Ze strony KEP obradom współprzewodniczył bp Krzysztof Nitkiewicz. Ze strony PRE współprzewodniczył abp Jeremiasz (Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny). W posiedzeniu uczestniczyli także: abp Abel (Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny), bp Jerzy Samiec (Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP), bp Wiktor Wysoczański (Kościół Polskokatolicki w RP), bp Edward Puślecki (Kościół Ewangelicko-Methodystyczny w RP), bp Andrzej Czaja (Kościół rzymskokatolicki), ks. Ireneusz Lukas (Kościół Ewangelicko-Augsburski w RP) i ks. Sławomir Pawłowski SAC (Kościół rzymskokatolicki). W pierwszej części spotkania udział wziął Sekretarz Generalny Episkopatu Polski bp. Wojciech Polak, który naświetlił aktualny stan rozmów z Rządem. Komisja omówiła sprawy związane ze styczniowym Tygodniem Modlitw o Jedność Chrześcijan, do którego materiały pomocnicze przygotowane zostały przez grupę redakcyjną powołaną przez KEP i PRE. Reakcje dotyczące materiałów, jak i sam przebieg TMoJCh ocenione zostały bardzo pozytywnie. Dostrzeżono dobry wpływ Tygodnia na życie w poszczególnych parafiach. Mandat na przygotowanie materiałów na kolejny TMoJCh w roku 2013 otrzymali: bp dr Edward Puślecki z ramienia PRE oraz ks. dr Sławomir Pawłowski z Kościoła rzymskokatolickiego. Komisja przyjęła projekt apelu Kościołów w Polsce o ochronę stworzenia. Prace nad dokumentem w sprawie świętowania niedzieli są kontynuowane. Zakończenie redagowania przewidziano na jesień 2012 roku.

Na początku roku 2013 planowane jest spotkanie Konferencji Episkopatów Europy - KEK. Postanowiono zacieśnić współpracę w tym zakresie.

Współpraca duszpasterska na Euro 2012 jest popierana i planowana przez obie strony. Komisja dokonała refleksji nad problematyką relacji Państwo Kościoły. Kolejne posiedzenie Komisji zaplanowano na dzień 17 października 2012 r., o godz. 16.00 w siedzibie PRE.

Bp Edward Puślecki KEM
Sekretarz Komisji Dialogu

KOMUNIKAT Z 357. ZEBRANIA PLENARNEGO KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI Z DNIA 14 MARCA 2012 R.

1. Biskupi podjęli temat nowej ewangelizacji, szczególnie w kontekście Roku Wiary, który z woli Ojca Świętego Benedykta XVI zostanie zainaugurowany 11 października br. W tym dniu przypadnie pięćdziesiąta rocznica rozpoczęcia II Soboru Watykańskiego i dwudziesta rocznica opublikowania Katechizmu Kościoła Katolickiego. Rok Wiary zakończy się w uroczystość Jezusa Chrystusa Króla Wszechświata, 24 listopada 2013 r. Nowa ewangelizacja skierowana jest przede wszystkim do tych wiernych, którzy mimo przyjętych sakramentów świętych zaprzestali praktykowania wiary. Nowa ewangelizacja i autentycznie przeżyty Rok Wiary mają wzmocnić zapał misyjny całego Kościoła oraz pomóc w jak najowocniejszym wypełnianiu misji jednoczenia ludzi z Bogiem i budowania wspólnoty.

2. Konferencja zatwierdziła nowy ogólnopolski program duszpasterski na lata 2013-2017. Program ten został zatytułowany „Przez Chrystusa, z Chrystusem, w Chrystusie. Od wiary i chrztu do świadectwa”. W związku z obchodzoną w 2016 roku 1050. rocznicą Chrztu Polski propozycja programu skoncentrowana jest wokół sakramentu Chrztu Świętego. Jest on zaproszeniem do nowej ewangelizacji i pogłębienia wiary i życia łaską Chrztu Świętego.

3. Biskupi przyjęli dokument społeczny zatytułowany „W trosce o człowieka i dobro wspólne”. Jego zasadniczym przesłaniem jest wezwanie do działania na rzecz ochrony godności i praw każdego człowieka. Dokument przypomina podstawowe wartości i zasady zawarte w nauczaniu społecznym Kościoła, które gwarantują budowę sprawiedliwego i solidarnego społeczeństwa. Jest to przesłanie skierowane do wszystkich ludzi dobrej woli, którym zależy na pomyślności naszej Ojczyzny. To głos ponad podziałami, wskazujący na obszary, które winny się stać przedmiotem wspólnej troski.

4. Konferencja Episkopatu Polski kieruje się wolą dialogu ze stroną rządową odnośnie do Funduszu Kościelnego i sytuacji ekonomicznej Kościoła. Dostrzega potrzebę stworzenia nowoczesnego modelu, nawiązującego do wzorców wypracowanych w różnych państwach europejskich. Powinno

się to dokonać poprzez wypełnienie zapisów 22. artykułu Konkordatu, w którym strony zobowiązują się do regulacji spraw finansowych instytucji kościelnych na drodze dialogu. Ufamy, że – jak stwierdza Konkordat – „nowa regulacja uwzględni potrzeby Kościoła, biorąc pod uwagę jego misję oraz dotychczasową praktykę życia kościelnego w Polsce”.

5. W związku z dyskusją wokół nauczania religii w szkole biskupi podkreślają, że religia jako przedmiot nauczania ma istotne znaczenie w procesie kształtowania postaw moralnych i wychowania młodego pokolenia. Za trud jej nauczania należy się wdzięczność wszystkim katechetom: księżom, siostram zakonnym i świeckim. W tym kontekście opublikowana niedawno decyzja Ministerstwa Edukacji Narodowej o wycofaniu lekcji religii i etyki z ramowego planu nauczania w szkołach publicznych budzi niepokój i jest niezrozumiała w świetle dotychczasowych ustaleń. Biskupi przypominają postanowienia Konstytucji RP, zapisy konkordatowe oraz Ustawę o systemie oświaty i apelują o zmianę rozporządzenia Ministerstwa w ten sposób, by jego przepisy gwarantowały rodzicom i ich dzieciom prawo do nauczania religii w szkołach publicznych. Wobec niejednoznacznych przepisów zawartych w rozporządzeniu w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych, Konferencja Biskupów domaga się jasnych zapisów dla organów prowadzących szkołę oraz dyrekcji szkół.

6. W publicznej debacie na temat prawa bioetycznego biskupi zauważają, że dobro wspólne, do którego należy życie i zdrowie obywateli, nie jest gwarantowane, gdy nad rozumnym poszukiwaniem prawidłowych rozwiązań nie dominują wyraźne kryteria etyczne, ale rozgrywki partyjne, walki polityczne, grupy nacisku i interesy rynkowe. Jest rzeczą niedopuszczalną zmuszanie posłów do głosowania wbrew sumieniu poprzez narzucanie w praktyce parlamentarnej dyscypliny partyjnej. Każdy poseł winien wiedzieć, że nic go nie zwalnia z zachowywania fundamentalnych zasad moralnych, ujętych w Dekalogu i wywodzących się z niego praw oraz obowiązków człowieka. W debacie parlamentarnej jego obowiązkiem jest dążenie do stanowienia prawa o najwyższym standardzie etycznym i wybór tych propozycji prawnych, które lepiej i skuteczniej chronią życie ludzkie w jego integralności.

7. Episkopat Polski serdecznie dziękuje diecezjalnym organizacjom Caritas za pomoc bezdomnym podczas tegorocznej mroźnej zimy. Wszyscy

zaangażowani, a zwłaszcza wolontariusze, zasługują na wyrazy wdzięczności za pracę na rzecz Caritas. Ta dobroczynna organizacja może pomagać innym dzięki wsparciu finansowemu wiernych i instytucji. W 2010 roku Caritas Polska udzieliła pomocy potrzebującym zarówno w kraju, jak i za granicą w wysokości blisko 500 mln złotych. Tę pomoc umożliwia m.in. przekazywanie 1% podatku dochodowego na działalność Caritas. Biskupi zwracają również uwagę na trudności, które powoduje wprowadzenie ustawy o działalności leczniczej. W obecnym kształcie uniemożliwia ona prowadzenie takiej działalności przez Caritas, zgromadzenia zakonne, kościelne fundacje i stowarzyszenia. Działalność lecznicza – prowadzona jako dobroczynna – nie może być traktowana na równi z działalnością gospodarczą. Konieczna jest zatem nowelizacja ustawy.

8. Biskupi zebrani na sesji plenarnej solidaryzują się z stanowiskiem Rady Stałej Episkopatu w sprawie przyznania TV Trwam miejsca na multipleksie cyfrowym.

Podczas zebrania Episkopatu Polski w Warszawie, we wtorek 13 marca, w archikatedrze św. Jana Chrzciciela biskupi sprawowali Mszę św. dziękczynną za posługę św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, arcybiskupa, który 150 lat temu rozpoczął posługę w archidiecezji warszawskiej.

Owocnemu przeżyciu okresu Wielkiego Postu, przygotowującego na Święta Wielkanocne, służy ofiarna praca księży spowiedników i rekolekcyjistów. Dziękując za ich trud, udzielamy wszystkim wiernym pasterskiego błogosławieństwa.

Podpisali: Pasterze Kościoła katolickiego w Polsce

Warszawa, dnia 14 marca 2012 r.

KOMUNIKAT PREZYDIUM KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI

Wszystkich prosimy o modlitwę w intencji ofiar katastrofy kolejowej - apelują biskupi. Poniżej tekst Komunikatu Prezydium Konferencji Episkopatu Polski.

Wszyscy jesteśmy poruszeni katastrofą kolejową do jakiej doszło w sobotę wieczorem pod Szczekocinami. Zderzyły się tam dwa pociągi – jadący z Przemysła do Warszawy Wschodniej oraz podążający w przeciwnym kierunku z Warszawy do Krakowa. Kilkanaście osób straciło życie i liczba ta może się jeszcze zwiększyć. Wiele osób jest rannych.

Prosimy dobrego Boga dla rannych o ulżenie w ich cierpieniach. Modlimy się za tych, którzy zginęli w katastrofie, a także za ich rodziny, przesyłając im słowa serdecznego współczucia. Wyrażamy wdzięczność i uznanie wszystkim służbom – zwłaszcza medycznemu, ratowniczym i porządkowym, a także wielu ludziom, którzy przygotowywali różne miejsca, nawet szkoły, by przyjąć rannych.

Wszystkich prosimy o modlitwę w intencji ofiar katastrofy kolejowej i polecamy ich miłosierdziu Bożemu.

† **Józef Michalik**

Metropolita Przemyski
Przewodniczący KEP

† **Wojciech Polak**

Sekretarz Generalny KEP

† **Stanisław Gądecki**

Zastępca Przewodniczącego KEP

Warszawa, dnia 4 marca 2012 r.

**KOMUNIKAT NA II NIEDZIELĘ WIELKIEGO POSTU,
NIEDZIELĘ „AD GENTES” 4 MARCA 2012
DZIEŃ MODLITWY, POSTU I SOLIDARNOŚCI
Z MISJONARZAMI**

Daj świadectwo miłości i pomóż Kościołowi w krajach misyjnych

**Księża Proboszczowie, Księża Katecheci i Wikariusze,
Bracia i Siostry, Przyjaciele Misji!**

Przeżywamy obecny rok duszpasterski po hasłem: „*Kościół naszym domem*”. Do tego Domu, przeszło tysiąc lat temu weszli nasi pradziadowie, stając się Jego domownikami i „*współuczestnikami obietnicy w Chrystusie Jezusie przez Ewangelię*” (Ef 3, 6). Stało się to za sprawą misjonarzy, którzy przemierzając świat z Dobrą Nowiną dotarli na nasze ziemie. Również i dzisiaj, dzięki poświęceniu wielu misjonarzy Ewangelia o Chrystusie dociera do ludzi nieznających jeszcze Boga.

W tę misję głoszenia Ewangelii aż po krańce ziemi zaangażowani są także polscy misjonarze. Jest ich obecnie 2170 pracujących w 94 różnych krajach świata. Ale nie tylko na nich spoczywa obowiązek głoszenia światu Ewangelii. My wszyscy powinniśmy czuć się odpowiedzialni za działalność misyjną Kościoła. Możemy to czynić na różne sposoby: idąc za Chrystusem, naśladując Go, jako misjonarze i misjonarki, a także poprzez modlitwę, ofiarowanie cierpień czy ofiary materialne.

Tegoroczna II Niedziela Wielkiego Postu przeżywana jest pod hasłem: „*Daj świadectwo miłości i pomóż Kościołowi w krajach misyjnych*”. Jest to sposobność, aby solidarnie naszą modlitwą i ofiarą wesprzeć Kościół w krajach misyjnych. Dlatego ofiary zbierane dzisiaj do puszek będą przeznaczone na finansowanie projektów misyjnych za pośrednictwem Dzieła Pomocy „*Ad Gentes*” przy Komisji Episkopatu Polski ds. Misji.

Dzięki tym ofiarom polscy misjonarze będą mogli kontynuować głoszenie Ewangelii o zbawieniu, budować kościoły, szkoły, ośrodki zdrowia i szpitale, formować katechistów, pomagać potrzebującym, karmić głodnych, leczyć chorych, podtrzymywać na duchu strapionych. Tysiące dzieci otrzymają dostęp do edukacji. (Szczegółów o prowadzonych przez polskich misjonarzy projektach na misjach, można dowiedzieć się na stronie internetowej: www.misje.pl).

Przy tej okazji, chcę też przypomnieć, że istnieje możliwość całorocznej pomocy misjonarzom i misjonarkom poprzez wysłanie SMS-a o treści *Misje* na numer 72032 (koszt 2, 46 PLN z VAT). SMS-a można przesłać za pośrednictwem wszystkich operatorów telefonii komórkowej, którzy zrezygnowali z własnych dochodów związanych z tą akcją. Można także objąć patronatem misyjnym jednego z misjonarzy czy misjonarek. Więcej informacji na ten temat na stronie internetowej www.misje.pl.

Dzięki naszemu świadectwu miłości pomagamy razem z misjonarzami i misjonarkami Kościołowi w krajach misyjnych. Zapalamy światelko nadziei w sercach wielu ludzi żyjących w biedzie i ubóstwie. Wszystkim dobrodziejom razem z polskimi misjonarzami i misjonarkami wyrażam wdzięczność za dotychczasową duchową i materialną pomoc misjom i zapewniamy o pamięci w modlitwie. Zaś do dalszego wspierania dzieła misyjnego Kościoła zachęcam Was słowami Benedykta XVI: „*nie możemy być spokojni, jeśli pomyślimy, że po dwóch tysiącach lat wciąż są narody, które nie znają Chrystusa i nie słyszały jeszcze Jego orędzia zbawienia*”.

Wszystkim darczyńcom z serca błogosławię: W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

+ Jerzy Mazur SVD

Przewodniczący

Komisji Episkopatu Polski ds. Misji

Warszawa - Elk, dnia 25 stycznia 2012,
w Święto nawrócenia św. Pawła Apostoła

BISKUP SIEDLECKI

ŻYCZENIA BISKUPA ZBIGNIEWA KIERNIKOWSKIEGO WIELKANOC 2012

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus, Zmartwychwstały Pan!

W dni wielkanocne w szczególnie sposób jest nam głoszona prawda wypowiedziana przez św. Pawła: „Za wszystkich umarł Chrystus po to, aby ci, co żyją, już nie żyli dla siebie, lecz dla Tego, który za nich umarł i zmartwychwstał. Jeżeli więc ktoś pozostaje w Chrystusie, jest nowym stworzeniem. To, co dawne, minęło, a oto wszystko stało się nowe” (2Kor 5,15.17).

W Święta Wielkanocne składamy sobie życzenia. Zazwyczaj życzymy sobie dużo zdrowia, pokoju, szczęścia i pomyślności. Takie życzenia jednak mają sens wówczas, gdy ich spoiwem jest wiara w Zmartwychwstałego. Dzięki wierze bowiem potrafimy nie tylko dostrzegać wartość naszych osiągnięć i sukcesów, lecz także odkrywać sens naszych braków, porażek i niepowodzeń. W blasku poranka wielkanocnego wszystko otrzymuje nowy sens.

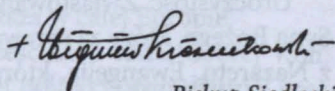
Jako pasterz Kościoła Siedleckiego życzę wszystkim Diecezjanom – prezbiterom, osobom konsekrowanym i wiernym świeckim - doświadczenia mocy paschalnego wydarzenia, które rzuciło nowe światło na życie człowieka i otworzyło przed nim nową jakość życia. Obyśmy umieli w świetle Dobrej Nowiny Jezusa Chrystusa odkrywać sens wszystkiego, co nas spotyka.

Życzę także, aby te Święta pomogły nam przygotować się do II Synodu Diecezji Siedleckiej, byśmy rozpoznawali obecność Zmartwychwstałego Pana w naszych parafiach, rodzinach, miejscach pracy, kontaktach z drugim człowiekiem. Wiara przeżywana we wspólnocie może ubogacić życie każdego z nas i ożywić wzajemne relacje. Może wprowadzić perspektywę chrześcijańskiej nadziei i radości. Może przyczynić się do lepszego budowania naszej społeczności, która tradycyjnie jest katolicką, a nierzadko w konkretach życia gubi swoją chrześcijańską tożsamość.

Nie bójmy się więc przyznawać do Chrystusa. To On uzdalnia nas do przyjęcia pełnej prawdy życia ludzkiego, które choć śmiertelne, niesie w

sobie pierwociny nieśmiertelności, gdy zostaje oświecone blaskiem Zmartwychwstałego Pana.

Życzę wszystkim błogosławionych, pełnych Bożej radości, zwycięskiego pokoju, świąt zmartwychwstania Pańskiego!

Biskup Siedlecki

L.dz. 253/2012

SŁOWO BISKUPA ZBIGNIEWA KIERNIKOWSKIEGO NA DZIEŃ ŚWIĘTOŚCI ŻYCIA (2012)

Drodzy Diecezjanie!

Uroczystość Zwiastowania Pańskiego odsyła nas do faktu wcielenia Syna Bożego, który za sprawą Ducha Świętego począł się w łonie Dziewicy z Nazaretu. Ewangelia, która opowiada o tym wydarzeniu pomaga nam odkrywać, jak wielkim błogosławieństwem jest dla nas zaakceptowanie Bożego planu, pozwala także zrozumieć, że podjęcie tego planu wymaga od nas uznania swojej bezsilności, niemocy i przyjęcia postawy służby – na wzór Maryi.

Maryja nie chce sama decydować o swoim życiu, ale oświecona Słowem Boga przyniesionym Jej przez Anioła Gabriela, przez wiarę wybiera drogę poddania się Bożemu zamysłowi względem Niej. Dzięki takiej postawie w Jej życiu może się począć nowa rzeczywistość z Ducha Świętego. Tym samym też wskazuje drogę zawierzenia słowu Boga i właściwego odniesienia do Dawcy życia tym wszystkich, którzy to odniesienie zatracili i próbują z własnym życiem radzić sobie po swojemu, często raniąc siebie i innych. Od 1998 roku decyzją Episkopatu Polski uroczystość Zwiastowania Pańskiego jest również przeżywana jako Dzień Świętości Życia. Jego ustanowienie jest konkretną odpowiedzią na pojawiające się coraz częściej próby kwestionowania sensu ludzkiego życia od poczęcia aż do naturalnej śmierci. Dzień ten jest impulsem do żarliwszej modlitwy w intencji ludzi odpowiedzialnych za tworzenie prawa, za lekarzy, pielęgniarki i rodziców, oraz tych wszystkich, w ręce których złożony został dar ludzkiego życia, by z miłością mu służyli.

Jako chrześcijanie wiemy doskonale, że ludzkie życie jest największą wartością spośród wszystkich wartości stworzonych w porządku doczesnym. Ale jednocześnie właściwe odniesienie do Boga, który jest Panem i Źródłem życia, chroni nas od postawy nadającej prymat i wartość absolutną życiu doczesnemu. Dojrzała postawa chrześcijańska czerpiąca z postawy Maryi – Służebnicy życia, pomaga zachować wierzącym właściwy i wyważony stosunek do życia, który we współczesnym świecie jest głęboko zachwiany. Szczególnie niepokoją wszelakie próby ustawodawcze i legislacyjne, które nie służą właściwej promocji godności ludzkiego życia. Choć zdajemy sobie sprawę, że ustawodawstwo nie jest w stanie rozwiązać

wszystkich problemów, to jednak mając świadomość jego wychowawczej funkcji, musimy dołożyć wszelkich starań, aby było ono właściwe i szanowało ludzkie życie na każdym etapie jego trwania. Ma to swoje ważne znaczenie w sytuacji, kiedy naród dotyka zagrożenie demograficzne, a dzietność polskich rodzin jest niemalże najniższa w całej Europie.

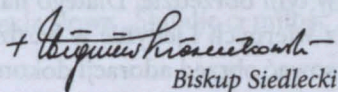
Trzeba wspierać także wszelkie wysiłki chrześcijan i ludzi dobrej woli, którzy działają na rzecz opracowania rzetelnej polityki prorodzinnej oraz domagają się od właściwych organów państwowych wprowadzania odpowiednich uregulowań w tej kwestii służących całemu narodowi.

Praca ta jednak może wydać dobre owoce tylko wówczas, gdy zatroszczymy się o należytą i właściwą formację ludzkich sumień. Ostatecznie przecież konkretne decyzje szanujące życie ludzkie bądź je kwestionujące podejmuje każdy człowiek we własnym sumieniu. Prawo, a także różne formy wsparcia instytucjonalnego choć bardzo ważne, to jednak nie podejmą decyzji za konkretnego człowieka. Trzeba zatem wspierać wszelkie wysiłki zmierzające do jak najlepszego, czyli ewangelicznego ukształtowania mentalności samych chrześcijan, tak by doświadczywszy sami przemiany serca, stali się zaczynem przemiany całego świata.

Wspierajmy nowe życie i tych, którzy się nim opiekują poprzez swoją modlitwę, post i jałmużnę. Niech Duch Święty każdemu z nas podpowie, jak najlepiej może – na wzór Maryi – służyć życiu. Zechciejmy włączyć się i podjąć Duchową Adopcję Dziecka Poczętego i wszelkie inicjatywy kształtujące pozytywny obraz wokół tajemnicy przekazywania i przyjmowania daru życia dziecka, a także poszanowania tego daru, szczególnie w momencie starości, doświadczeń czy chorób.

Proszę Duszpasterzy o zorganizowanie w swoich parafiach podczas Mszy św. 26 marca 2012 r. uroczystych przyrzeczeń osób podejmujących Dzieło Duchowej Adopcji.

Wszystkim gotowym podjąć te wezwania z serca błogosławię

+
Biskup Siedlecki

L.dz. 216/12

Siedlce, dnia 17 marca 2012 r.

Do duszpasterskiego wykorzystania w Piątą Niedzielę Wielkiego Postu, 25 marca 2012 roku.

KOMUNIKATY KURII

KOMUNIKATY WYDZIAŁU DUSZPASTERSKIEGO

Czcigodni Księża!

1. Tradycją stało się już, że w **Wielki Czwartek we Mszy św. Krzyżma** w Katedrze siedleckiej, o godz. 10.00 biorą udział ze swoimi kapłanami przedstawiciele służby liturgicznej. Podobnie jak w ubiegłym roku spotkanie rozpocznie się już o godz. 9.15 – zawiązaniem wspólnoty, rozmową z przedstawicielami Służby Liturgicznej z przybyłych parafii na temat Triduum Paschalnego oraz nauką pieśni wykonywanych podczas Mszy Św. Krzyżma. Po zakończonej Eucharystii zapraszamy do Sali wielofunkcyjnej przy parafii św. Józefa w Siedlcach na spotkanie. W programie m.in. sztuka „Gość oczekiwany” przygotowana przez KSM przy Katedrze siedleckiej.

Wydział Duszpasterski zwraca się do Czcigodnych Księży z prośbą o zorganizowanie takich grup (myślimy tu przede wszystkim o ministrantach, lektorach, członkach scholi, Ruchu „Światło – Życie” i innych) oraz takie zaplanowanie czasu, by móc zostać na spotkaniu do godz. 13.00. Prosimy o wcześniejsze wyznaczenie osoby, która zaprezentuje swoją grupę oraz o przywiezienie znaczków z nazwą parafii lub wspólnoty. Wszyscy ministranci i lektorzy przywożą swoje stroje liturgiczne.

2. W związku ze zbliżającym się Triduum Paschalnym przypominamy o czym m.in. mówi List okólny Kongregacji Kultu Bożego o przygotowaniu i obchodzeniu Świąt Paschalnych „Paschalis sollemnitatis” (16 stycznia 1988). Prosimy również o zapoznanie się z tym, co zostało umieszczone w naszym kalendarzu liturgicznym.

Wielki Piątek

Punkt 69. „Osobista adoracja Krzyża jest najpoważniejszym elementem w tym obrzędzie. Dlatego należy przedstawić Krzyż do adoracji każdemu z wiernych i jedynie w bardzo wielkim zgromadzeniu ludu można zastosować obrzęd adoracji dokonywanej przez wszystkich razem. **Do adoracji należy używać tylko jednego Krzyża.** Domaga się tego zasada prawdziwości znaku. Podczas adoracji Krzyża niech będą wykonywane antyfony, „Improperia” i hymny albo inne stosowne pieśni, które w sposób liryczny przywołują na pamięć historię zbawienia”.

Wigilia Paschalna

Punkt 78. „Wszystkie obrzędy Wigilii Paschalnej odbywają się w nocy: **nie wolno ich rozpocząć, zanim nie zapadnie noc**, a należy je zakończyć przed świtem niedzieli” **Zasada ta musi być interpretowana ściśle. Przeciwnie jej nadużycia i tu i ówdzie praktykowane zwyczaje sprawowania Wigilii Paschalnej o godzinie, w której zwykle się antycypować Mszę niedzielną, zasługują na odrzuceniu”.**

Świeca Paschalna

Punkt 82 „Należy przygotować świecę paschalną, którą **ze względu na prawdziwość znaku winna być odlana z wosku, corocznie nowa, jedna, zwyczajnej wielkości, nigdy zaś sztuczna.** Ma zaś przypominać Chrystusa światłość świata”.

3. Zbliży się czas podsumowania naszej rocznej pracy z programem duszpasterskim „Chrzest w życiu i misji Kościoła”. W związku z tym w miesiącu kwietniu i maju w czterech rejonach naszej diecezji odbędą się Kongresy Eklezjologiczne. Potwierdzamy wcześniej zapowiadane terminy:

21 kwietnia – Leśna Podlaska; 28 kwietnia – Garwolin

12 maja – Parczew; 26 maja – Wola Gułowska

Do udziału w Kongresach zapraszamy wszystkich, którzy brali udział w pracy nad programem ze wszystkich parafii diecezji, na czele ze swoimi duszpasterzami. **Przybądźmy jak najliczniejszą grupą.** Uroczystości będą rozpoczynać się o godz. 10.00 sprawowaniem Liturgii Godzin – Modlitwa Przedpołudniowa, a po niej nastąpi Godzina Świadectw. Prosimy, by księża proboszczowie zachęcili swoich parafian do złożenia takiego świadectwa.

4. W dniach **1-2 maja** w Domu rekolekcyjnym w Siedlanowie k. Radzyna Podlaskiego organizowany jest kurs dla narzeczonych (dla tych, którzy nie skorzystali z katechez). Więcej informacji na www.drSiedlce.pl lub u ks. Jacka Serey (tel. 501 606 888).

5. W dniu **13 maja** w Sanktuarium Rodzin w Parczewie organizowany będzie Dzień Rodziny. Tematem spotkania będą słowa „Ślubuję ci miłość”.

Z Chrystusowym pozdrowieniem

ks. dr Marek Paluszkiwicz

Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

Siedlce, dnia 28 marca 2012 r.

L.dz. 242/2012

INFORMACJE DIECEZJALNEGO KIEROWNIKA DZIAŁU DUSZPASTERSTWA RODZIN ODNOŚNIE DO DNIA ŚWIĘTOŚCI ŻYCIA

*Bronić życia i umacniać je, czcić je i kochać
– oto zadanie, które Bóg powierza każdemu człowiekowi...
(bł. Jan Paweł II, Evangelium vitae)*

Błogosławiony Jan Paweł II w encyklice *Evangelium Vitae* związał pierwszy Dzień Świętości Życia z uroczystością Zwiastowania Pańskiego. Początek ziemskiego życia Jezusa, a zarazem początek naszego odkupienia, wymownie przypominam, że życia ludzkie jest darem samego Boga. Życie jest tak wielkim i świętym darem, iż żaden człowiek nie może go niszczyć. W tym roku liturgiczny obchód uroczystości Zwiastowania Pańskiego, ze względu na V niedzielę Wielkiego Postu przypada 26 marca. W naszej diecezji we wszystkich parafiach organizowane są spotkania, konferencje, połączone z modlitwą w intencji dzieci poczętych a nienarodzonych. Podejmowane Dzieło Duchowej Adopcji Dziecka Poczętego jest uczynkiem miłosierdzia wobec bezbronnych. Biskup Siedlecki Zbigniew Kiernikowski w słowie na Dzień Świętości Życia w 2011 r., zachęcając do ufnej modlitwy powiedział: „*modlitwa trwająca nieprzerwanie przez dziewięć miesięcy broni poczęte, niechciane dzieci przed śmiercią, stoi u początku nawrócenia serc rodziców, by zostały na nowo napełnione szacunkiem i miłością do Bożego daru życia*”.

Inicjatywa duchowej adopcji wypływa z miłości do swojego i innych życia zawartej w przykazaniu „nie zabijaj”. Jest również konkretnym wypełnieniem Jasnogórskich Ślubów Narodu Polskiego z 1956 r. biorących w obronę rodzinę.

Święta Boża Rodzicielko i Matko Dobrej Rady! Przyrzekamy Ci, z oczyma utkwionymi w Żłóbek Betlejemski, że odtąd staniemy wszyscy na straży budzącego się życia. Walczyć będziemy w obronie każdego dziecięcia i każdej kołyski równie mężnie, jak ojcowie nasi walczyli o byt i wolność narodu płacąc obficie własną krwią. Gotowi jesteśmy raczej śmierć ponieść, aniżeli śmierć zadać bezbronnym. Dar życia uważać będziemy za największą łaskę Ojca Wszelakiego Życia i za najcenniejszy Skarb Narodu.

Ważne informacje dotyczące Duchowej Adopcji

(info. za www.dadp.niepokalanow.pl)

Duchowa Adopcja (DA) to modlitwa w intencji adoptowanego dziecka oraz jego rodziców. Trwa dziewięć miesięcy - mniej więcej tyle, ile ciąży kobieta. Duchową Adopcję Dziecka Poczętego zainicjowała Błękitna Armia Matki Bożej Fatimskiej. Informacje na temat tej inicjatywy przeniknęły do Polski za pośrednictwem artykułu Pawła Milcarka, zamieszczonego w „Rycerzu Niepokalanej” ze stycznia 1987 roku. W Polsce inicjatywa zakiełkowała w kościele pw. Ducha Świętego oo. Paulinów w Warszawie przy ul. Długiej. Powstała grupa pod nazwą Straż Pokoleń. Pierwszej Duchowej Adopcji dokonano 2 lutego 1987 roku. Na początku 1994 roku powołano do życia ogólnopolski Ruch Krzewienia Duchowej Adopcji, pod patronatem Przeora Jasnej Góry. 25 i 26 marca 1994 roku na Jasnej Górze w Częstochowie odbyła się promocja Duchowej Adopcji i pierwsze przyrzeczenie przed Cudownym Obrazem Matki Bożej Królowej Polski.

Czym jest?

Duchowa Adopcja jest ślubem, którego treścią jest modlitewne zobowiązanie podjęte przez konkretną osobę w intencji ocalenia zagrożonego życia dziecka w łonie matki oraz sprawiedliwego i prawego życia po urodzeniu - dziecka, którego imię znane jest jedynie Bogu. Istotą Duchowej Adopcji jest codzienna modlitwa, trwająca przez dziewięć miesięcy i obejmująca specjalną modlitwę w intencji dziecka i jego rodziców oraz jedną z tajemnic Różańca, a także dobrowolnie podjęte praktyki religijne, takie jak: Komunia Święta, post, aktywne wspieranie dzieł charytatywnych (pomoc samotnym matkom, rodzinom wielodzietnym, osobom starszym, chorym itd.). Bardzo cennym zobowiązaniem może być także pozyskiwanie nowych zwolenników Duchowej Adopcji oraz apostołstwo w obronie życia.

Istota przyrzeczeń

W znaczeniu religijnym i teologicznym ślub jest uczynioną Bogu obietnicą dokonania lub zaniechania czegoś, zaś przedmiotem tej obietnicy jest dobro wyższe, przekraczające to, do czego jesteśmy zobowiązani z samego prawa, naturalnego czy pozytywnego. I tak np. nie może być przedmiotem ślubowania uczestnictwo w niedzielnej lub świątecznej Mszy świętej, gdyż

do tego zobowiązani jesteśmy na mocy prawa Bożego i kościelnego. Możemy natomiast ślubować dodatkowy udział w Eucharystii czy innych nabożeństwach. Przedmiotem ślubowania może też być zaniechanie czegoś. Może to się wyrażać w pewnych ograniczeniach, dotyczących np. używek, godziwej rozrywki, spożywania pokarmów (post).

W wypadku Duchowej Adopcji podstawowym przedmiotem ślubowania jest modlitwa w intencji poczętego dziecka i jego rodziców (jedna tajemnica Różańca przez dziewięć miesięcy) i podjęcie ofiary (w dowolnej formie) wynagrodzenia Bogu za grzechy dzieciobójstwa. Ślubowanie jest ważne, gdy następuje z wolnego i świadomego wyboru ślubującego. Każdy zobowiązany jest do przemyślenia decyzji, którą ma podjąć, bowiem niedotrzymanie złożonej obietnicy, lekceważenie i zaniebdywanie zobowiązań wynikających ze ślubowania jest nieuporządkowaniem moralnym, a jako takie jest grzechem powszednim. Ślub Duchowej Adopcji jest ślubem czasowym, trwającym dziewięć miesięcy, a więc przeciętny okres przebywania dziecka w łonie matki od chwili poczęcia do urodzenia. Ślubowanie Bogu ma również wielką wartość religijną dla samego ślubującego - umacnia bowiem jego postawę wewnętrzną, bardziej mobilizuje do gorliwego życia chrześcijańskiego, pogłębia więź człowieka z Bogiem. I chociaż niektórzy krytykują śluby, uważając je za ograniczenie człowieka i jego swobody, to jednak trzeba podkreślić, że takie „ograniczenie” jest jak najbardziej godne, gdyż dokonuje się przez wolny ludzki wybór, osobistą decyzję - jest więc wyrazem pełnej wolności uzyskiwanej w ofiarnym oddaniu się Bogu.

Kto może podjąć adopcję?

Osoba, która podejmuje Duchową Adopcję, spełnia zaszczytny akt ofiary. Chociaż dziecka nigdy nie zobaczy, nie przytuli, nie przygarnie do serca, broni jego życia. Wypowiadając słowa modlitwy, prosi również Jezusa o zmianę nastawienia rodziców do zagrożonego dziecka, o nowe, poprawne ukształtowanie ich psychiki, by zrozumieli, że rodzina jest niezastąpioną wspólnotą, ale spełni swą rolę tylko wtedy, gdy będzie zbudowana na wzajemnej miłości. Bardzo ważne jest, by Duchową Adopcję podjęli zwłaszcza ludzie młodzi - uczniowie, studenci, młode małżeństwa. Jeśli bowiem podejmą ofiarę modlitwy o ocalenie od zagłady jednego nieznanego im dziecka, to nie dopuszczą nigdy do śmierci własnego poczętego

dziecka. Podjęcie Duchowej Adopcji jako modlitewnego indywidualnego zobowiązania zapoczątkowuje zbiorowe przyrzeczenie złożone przez grupę osób w kościele, w czasie uroczystej Mszy świętej lub nieszporów, w jedno ze świąt (np. Matki Bożej, najlepiej w święto Zwiastowania). Samej uroczystości przyrzeczeń powinno się nadać bogatą oprawę. Możliwe jest również przyrzeczenie poza kościołem, na przykład podejmowane przez osoby starsze, chore, niepełnosprawne, a złożone później na ręce kapłana.

Owoce duchowej adopcji

Duchowa adopcja skutecznie leczy głębokie zranienia wewnętrzne spowodowane grzechem aborcji. Pozwala matkom odzyskać wiarę w Boże Miłosierdzie, przynosząc pokój ich sercom. Jako bardzo konkretny, bezinteresowny i osobisty dar (modlitwy, ofiary, post), pomaga w szczególności ludziom młodym kształtować charakter, walczyć z egoizmem, odkrywać radość odpowiedzialnego rodzicielstwa, uzdalniając do postrzegania miłości i seksu oczyma Boga. Ucząc systematycznej modlitwy i pozytywnego działania pogłębia kontakt z Bogiem. Pomaga odkrywać głęboki sens zaniedbanych praktyk ascetycznych. Może się stać czynnikiem odrodzenia wspólnej modlitwy i miłości w rodzinie.

Jak krzewić modlitwę duchowej adopcji?

Należy uzyskać zgodę księdza proboszcza na przeprowadzenie przyrzeczeń duchowej adopcji w kościele parafialnym. Można skontaktować się z ośrodkami duchowej adopcji lub z Działem Duszpasterstwa Rodzin tel. 501 606 888, gdzie można pozyskać materiały, pełne informacje oraz pomoc w przeprowadzeniu przyrzeczeń.

Serdecznie zachęcam naszych diecezjan do włączenia się w dzieło Duchowej Adopcji Dziecka Poczętego. Niech w naszych sercach stale żyją słowa bł. Jana Pawła II, który wołał z bólem serca: „*naród, który zabija własne dzieci, jest narodem bez przyszłości*”.. (Jan Paweł II 4 czerwca 1997r.)

ks. Jacek Sereďa

Kierownik Działu

Duszpasterstwa Rodzin Diecezji Siedleckiej

DIECEZJALNY ETAP XXII EDYCJI OLIMPIADY TEOLOGII KATOLICKIEJ

Gospodarzem i organizatorem XXII Olimpiady Teologii Katolickiej w roku szkolnym 2011/2012 jest Diecezja Koszalińsko-Kołobrzaska. Temat XXII edycji OTK sformułowany został poprzez hasło *Kościół naszym domem*. Hasło to jest jednocześnie hasłem przeżywanego w Kościele roku duszpasterskiego.

Celem głównym Olimpiady jest zapoznanie uczniów z teologią katolicką, a w szczególności z nauką o Kościele, która jest jej częścią. Etap szkolny przeprowadzony został dnia 29 listopada 2011 r. Udział wzięło w nim 459 uczniów z 35 szkół ponadgimnazjalnych diecezji siedleckiej. Do etapu diecezjalnego zakwalifikowało się 51 uczniów z 23 szkół naszej diecezji.

W dniu 15 marca 2012 r. w auli I Katolickiego Liceum Ogólnokształcącego im. Świętej Rodziny w Siedlcach przy ul. Biskupa Ignacego Świrskiego 54, odbędzie się diecezjalny etap XXII edycji Olimpiady Teologii Katolickiej dla szkół ponadgimnazjalnych.

Program diecezjalnego etapu XXII edycji OTK jest następujący:

Godz. 9.30 – rozpoczęcie finału i rozwiązywanie testu.

Godz. 10.45 – zwiedzanie Muzeum Diecezjalnego
i Katolickiego Radia Podlasie.

Godz. 12.00 – zakończenie etapu diecezjalnego
i wręczenie nagród oraz okolicznościowych dyplomów.

W imieniu Wydziału Nauczania Kurii Diecezjalnej Siedleckiej, koordynatora XXII edycji OTK serdecznie zapraszam wszystkich zakwalifikowanych do etapu diecezjalnego uczestników.

ks. dr Paweł Kindracki

Wicedyrektor Wydziału Nauczania

LIST OTWARTY FORUM KOBIEŃ POLSKICH Z OKAZJI 8 MARCA

8 marca, Dzień Kobiet jest okazją, aby upomnieć się o rzeczywiste problemy polskich kobiet i rodzin.

Nas i nasze rodziny coraz bardziej dotyka kryzys gospodarczy, który wyraża się m. in. podwyżkami: cen żywności, nośników energii, VAT-u na artykuły dziecięce. Często nie możemy realizować naszych planów prokreacyjnych, ponieważ sytuacja na rynku pracy, niskie dochody rodzin oraz złe warunki mieszkaniowe nie zapewniają nam poczucia bezpieczeństwa. Polki chętnie rodzą dzieci w Wielkiej Brytanii, ponieważ tam mają pracę i stosowne zabezpieczenia socjalne.

Tymczasem nakłady na politykę rodzinną w naszym kraju są od lat rażąco niskie i stawiają Polskę wśród krajów Unii Europejskiej, które najmniej inwestują w rodziny. W rezultacie mamy spadek liczby urodzeń, emigrację rodzin z dziećmi i ludzi młodych.

Dziwimy się, że w takiej sytuacji Rząd RP wyraża gotowość przekazania Międzynarodowemu Funduszowi Walutowemu ponad 25 mld zł, rozbudowę administrację, chce realizować absurdalny pakiet klimatyczny, nie oszczędzał tam, gdzie to było możliwe np. na naszej prezydencji w Unii Europejskiej.

Nie ma jednak oporów przed odbieraniem symbolicznych zasiłków rodzinnym dzieciom z najuboższych rodzin. W latach 2004-2010 z systemu świadczeń rodzinnych „wypadło” ok. 2.2 mln dzieci głównie w związku z brakiem waloryzacji progów dochodowych uprawniających do zasiłku. Dzieje się to w sytuacji, gdy zasięg ubóstwa wśród dzieci w Polsce jest alarmująco wysoki.

W 2010 r. w stosunku do 2009 roku wzrósł odsetek rodzin wielodzietnych żyjących poniżej granicy ubóstwa skrajnego. Dotyczy to 9,8 proc. rodzin z trojgiem dzieci oraz 24 proc. rodzin z czworgiem i więcej dziećmi.

Rząd zamierza drastycznie wydłużyć czas pracy kobiet i mężczyzn, ale nie wspomina o mechanizmach wyrównania szans emerytalnych kobiet wychowujących i nie wychowujących dzieci.

Podobnie w sprawach wychowania dzieci do 3. roku życia, kładzie nacisk na rozwój instytucjonalnych form opieki żłobkowej bez wspierania rodziców, którzy sami opiekują się dziećmi. W dniu 8 marca, pragniemy wy-

razić nasze oczekiwanie na autentycznie prorodzinną politykę, która byłaby zgodna z dobrem kobiet i rodzin. Nie przesłaniajmy tych najważniejszych dla kobiet spraw dyskusją o związkach partnerskich czy absurdalnymi zarzutami pod adresem Kościoła katolickiego.

Ewa Kowalewska
Prezes FKP

Warszawa, dnia 8 marca 2012 r.

**CHRYSZTUS – WYCHOWAWCA - LIST REKTORA KUL
KS. PROF. DR. HAB. STANISŁAWA WILKA
NA WIELKANOC 2012**

*Chrystus zmartwychwstał, jak zapowiedział,
radujmy się wszyscy, ponieważ króluje na wieki. Alleluja!*

Drodzy Przyjaciele Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Zachęceni słowami antyfony mszalnej pozostajemy w atmosferze radości ze zmartwychwstania Chrystusa. Święta Wielkanocne są wielką proklamacją prawdy o Bogu, który nie zostawia człowieka w nędzy i lęku, ale „wszystko czyni nowe”, bo kocha człowieka niepojętą miłością Ojca pełnego miłosierdzia. Uświadamiamy sobie, że Zmartwychwstanie jest wydarzeniem, które zmienia historię świata i człowieka. W wydarzeniu paschalnym zawarta jest prawda o stworzeniu człowieka przez Boga i na Jego obraz; objawia się prawda o losie człowieka, okaleczonego przez grzech, a jednocześnie objawia się prawda o miłości Boga, który Syna swego dał, aby człowiek miał życie wieczne.

Prawdy o zmartwychwstaniu Jezusa nie mogło zagłuszyć faryzejskie kłamstwo rozsiewane przez strażników Grobu Pańskiego. Potwierdził ją sam Jezus Chrystus, kiedy po Zmartwychwstaniu rozmawiał z niewiastami; kiedy przyłączył się do uczniów idących do Emaus i łamał dla nich chleb; kiedy stanął pośród apostołów i po cudownym połowie ryb, przygotował dla nich posiłek; kiedy wątpiącemu Tomaszowi pozwolił się dotknąć i powiedział: „błogosławieni, którzy nie widzieli, a uwierzyli”. W dniu Pięćdziesiątnicy św. Piotr Apostoł miał więc podstawy, aby przemawiając do Judejczyków, stwierdzić, że Jezusa Nazarejczyka, przybitego do krzyża rękoma bezbożnych, „wskrzesał Bóg, a my wszyscy jesteśmy tego świadkami” (Dz. Ap. 2, 32). Prawdę o zmartwychwstaniu Chrystusa potwierdzają przykładem własnego życia chrześcijanie wszystkich wieków: ci prześladowani przez rzymskich cesarzy, ci z czasów zbrodniczych totalitarnych ideologii i ci, którzy teraz, prawie na naszych oczach, są prześladowani lub giną za wiarę w Korei Północnej, w Iranie, w Afganistanie, w Nigerii czy w Pakistanie. Ta prawda to podstawa naszej wiary. Pozwala żyć nadzieją, że my także kiedyś zmartwychwstaniemy.

Zmartwychwstały Chrystus oczekuje od nas, żyjących w trzecim tysiącleciu, że będziemy jego wiernymi uczniami, ludźmi o dobrze ukształtowanym sumieniu, którzy wiarę oraz miłość Boga i bliźniego odważnie i konsekwentnie przełożą na swoje postawy w codziennym życiu osobistym, rodzinnym i społecznym. Naszym zadaniem jest budowanie Królestwa Bożego w nas samych i w naszym otoczeniu. Łatwo jest obwiniać współmałżonka, przełożonych, księży czy polityków, ale trudniej dostrzec zaniedbania i błędy we własnym postępowaniu i w postępowaniu osób z bliskiego nam środowiska. Ubolewając nad jakością życia publicznego, oburzając się na wulgarne wypowiedzi i język debat politycznych, mając zastrzeżenia do obiektywności i sposobów prowadzenia relacji medialnych, coraz wyraźniej dostrzegamy, że zagraża nam przede wszystkim kryzys autentycznych wartości. Dostrzegamy konieczną i pilną potrzebę wychowywania dzieci i młodzieży do prawdy i miłości, aby Ko-ściołowi i Ojczyźnie przygotować dobrych chrześcijan i uczciwych obywateli. Ojciec św. Benedykt XVI powie: „Poświęcanie uwagi światu młodzieży, umiejętność słuchania jej i doceniania jest nie tylko szansą, ale podstawowym obowiązkiem całego społeczeństwa, w perspektywie budowy przyszłości opartej na sprawiedliwości i pokoju” (Orędzie na ŚDP 2012).

Wszyscy jesteśmy wychowawcami, ale wzorem dla nas jest Jezus Chrystus: Ten, który uczniom przypomina, aby stawali się jako dzieci; Ten, który wyraca stoły bankierom, by z domu Ojca nie czynili targowiska; Ten, który mówi do niewiasty: idź i nie grzesz więcej; Ten sam Jezus Chrystus, który po Zmartwychwstaniu ukazuje się uczniom idącym do Emaus.

W obrazie drogi do Emaus możemy odczytać istotne elementy stylu wychowawczego Jezusa Chrystusa. Wychowawca przyłącza się do uczniów. To On ich szuka, to On czyni pierwszy krok, a poprzez pytanie, nawiązuje rozmowę, która przekształci się w serdeczny dialog. Wychowawca towarzyszy im w drodze; jest z nimi; z uwagą słucha ich wypowiedzi; okazuje im swoją życzliwość; zdobywa ich zaufanie i dopiero wtedy naucza. Niepokojne i zatrwożone dotąd serca uczniów wypełniają się pokojem, kiedy „zaczynając od Mojżesza poprzez wszystkich proroków wykladał im, co we wszystkich Pismach odnosiło się do Niego” (Łk 24, 27). Ich serca zaczynają płonąć z miłości, bo ten Nieznajomy – Wychowawca głosi słowa dające życie i nadzieję. Uczniowie potrafią odróżnić słowa wypowiedziane z głębokim przekonaniem, z serca płynące, od okrągłych i pustych formułek.

Okazują swoją wdzięczność. Pragną, by został z nimi. „On okazywał, jakoby miał iść dalej”. Jednak znajduje dla nich czas. Przyjmuje zaproszenie na wieczerzę, tworzy z nimi wspólnotę, by połamać się chlebem, by nakarmić ich własnym Ciałem i Krwią. Poznali Go „przy łamaniu chleba”.

Drodzy Rodzice i Wychowawcy! Spotkanie zmartwychwstałego Chrystusa z uczniami na drodze do Emaus uświadamia i przypomina, że z Jego stylu wychowawczego winniśmy brać wzór naszej pracy z dziećmi i młodzieżą, naszego o nich zatroskania. Czy ich szukamy? Czy z uwagą wysłuchujemy? Czy mamy dla nich czas? Czy głosimy słowa dające życie i nadzieję? Czy razem z nimi, we wspólnocie idziemy, by połamać się chlebem, aby Go poznali, aby poznali zmartwychwstałego Chrystusa, który daje życie wieczne?

Chrystusowy styl wychowawczy prezentował nasz długoletni Profesor i Patron Błogosławiony Jan Paweł II. Wtedy, gdy apelował do młodzieży: „Musicie od siebie wymagać, nawet gdyby inni od Was nie wymagali”, jak i wtedy, gdy budził nadzieję, dodawał odwagi i z głębi serca wołał: „Wy jesteście przyszłością świata! Wy jesteście nadzieją Kościoła! Wy jesteście moją nadzieją!” Jego wezwanie skierowane do nas 25 lat temu, aby Uniwersytet „służył prawdzie”, wciąż pozostaje dla nas aktualnym programem edukacji i formacji kolejnych pokoleń młodych ludzi. Relikwie bł. Jana Pawła II w naszym kościele akademickim ożywiają w całej wspólnocie uniwersyteckiej duchową obecność naszego Patrona wraz z Jego przekazem, że „człowieka nie można zrozumieć bez Chrystusa”. Pragniemy poszukiwać pełnej prawdy o człowieku, a więc takiej prawdy, która odkrywa się i realizuje dopiero w spotkaniu z Chrystusem – Odkupicielem człowieka. „Bez światła prawdy każdy człowiek prędzej czy później zwątpi w wartość własnego życia i relacji, które się na nie składają” (Benedykt XVI: Orędzie na ŚDP 2012). W obliczu bezkrytycznego pluralizmu i szumu medialnego, kiedy w dyskusjach często dla prawdy nie ma już miejsca, a liczą się tylko subiektywne opinie i odczucia, nasz Uniwersytet pragnie wychowywać młodzież do prawdy, do autentycznej wolności oraz do wytrwałego poszukiwania sprawiedliwości i pokoju. Pragniemy tak realizować wymagania formacji integralnej, aby wykształcenie młodego człowieka było wpisane w jego duchową i moralną dojrzałość oraz gotowość do służby Deo et Patriae (Bogu i Ojczyźnie).

Uniwersytet ma świadomość posiadania wielkiego humanistycznego i chrześcijańskiego dziedzictwa, którym dzieli się ze współczesnym światem, służąc wiernie Kościołowi. Jednocześnie mamy świadomość potrzeby odpowiadania na nowe wyzwania nauki, które domagają się wysokich kompetencji i odpowiedzialności w badaniach naukowych, gdyż tylko wtedy nauka będzie rzeczywiście służyć człowiekowi, a uniwersytet będzie służył prawdzie, wolności i życiu. W tym kontekście szczególnie cieszy do wartościowanie całej kulowskiej tradycji filozoficznej przez Polską Komisję Akredytacyjną, która kierunkowi filozofia przyznała ocenę wyróżniającą. Troszcząc się o poszerzenie oferty dydaktycznej dla kolejnych pokoleń młodzieży akademickiej nie zapominamy o wymiarze międzynarodowym, o czym świadczą kierunki studiów prowadzone w języku angielskim czy studia z kultury i języka chińskiego, które otwieramy we współpracy z uniwersytetami z Chin i Tajwanu. Z ofertą edukacyjną wchodzimy w środowiska kanadyjskie i amerykańskie, m.in. poprzez zorganizowanie Uniwersytetu Otwartego. Obecna w naszym środowisku wrażliwość na dobro i piękno potwierdzają nowe inicjatywy studenckich zespołów teatralnych czy kolejne laury sportowe zdobywane przez kulowskich sportowców. Godne podkreślenia są znaczące postępy w wydawaniu kolejnych tomów Encyklopedii Katolickiej oraz zainicjowanie edycji Opera Omnia Josepha Ratzingera. Wszechstronny rozwój Uniwersytetu widać także i po tym, że w ramach projektów unijnych realizujemy nowe inwestycje: gmach Biotechnologii, Interdyscyplinarne Centrum Badań Naukowych, Centrum Transferu Wiedzy „Collegium Egidianum” (ku czci naszego Założyciela – ks. Idziego Radziszewskiego) czy gmach Inżynierii Środowiska na Wydziale Zamiejscowym w Stalowej Woli. Te nowe obiekty uniwersyteckie, wraz z zagospodarowanym kampusem na Majdanku, pozwolą zdecydowanie poprawić infrastrukturę naukowo-dydaktyczną i badawczą dla studentów i kadry naukowej.

Wdzięczni Bogu za dotychczasową opiekę, wyrażamy także naszą wdzięczność tym wszystkim, którzy wspierają naszą Alma Mater modlitwą i pomocą materialną. Niech zmartwychwstały Chrystus umacnia, dodaje odwagi i budzi nadzieję, a Jego styl wychowawczy niech zawsze będzie punktem odniesienia dla naszej działalności na rzecz dzieci i młodzieży.

PIELGRZYMKA NA VII. ŚWIATOWE SPOTKANIE RODZIN MEDIOLAN 2012

W dniach 2-3 czerwca w Mediolanie odbędzie się VII Światowe Spotkanie Rodzin z Ojcem Świętym. W związku z tym wydarzeniem Diecezjalne Duszpasterstwo Rodzin organizuje w dniach 31 maja – 9 czerwca autokarową pielgrzymkę. Ze względów organizacyjnych prosimy, aby zainteresowane osoby do 15 marca zgłosiły się do Wydziału Duszpasterstwa Rodzin (tel. 501606888). Planowany program wyjazdu:

- 31.05.** – Wyjazd z Siedlec, przejazd przez Polskę, Czechy i Słowację. Nocleg w okolicach granicy czesko – austriackiej.
- 01.06.** – Przejazd przez Austrię (m.in. przełęcz Brennero) dojazd do Włoch. Nocleg w okolicach Mediolanu.
- 02.06.** – Zwiedzanie Mediolanu (*katedra i grób św. Karola Boromeusza*) oraz udział w czuwaniu z papieżem Benedyktem XVI. Nocleg jw.
- 03.06.** – Udział we Mszy św. kończącej Spotkanie Rodzin. Po południu odpoczynek. Nocleg w okolicach Mediolanu.
- 04.06.** – Nawiedzenie Mesero (*grób bł. Joanny Beretty Molla*). Zwiedzanie Lukki (*Sanktuarium Santo Volto*), Pizy (*Piazza dei Miracoli*). Nocleg w Montecatini Terme.
- 05.06.** – Zwiedzanie San Gimignano (*nazywanego Manhattanem Średniowiecza*) oraz Sieny (*katedra, sanktuarium domu św. Katarzyny Sieneńskiej*). Przejazd na nocleg w okolicach Rzymu.
- 06.06.** – Zwiedzanie Rzymu (*Bazylika św. Piotra, nawiedzenie grobu bł. Jana Pawła II, Piazza di Venezia, Kapitol, Forum Romanum, Coloseum, Santa Maria Maggiore, San Giovanni in Laterano*). Nocleg w okolicach Rzymu. Nocleg w okolicach Rzymu.
- 07.06.** – Zwiedzanie Asyżu (*bazylika św. Franciszka*) i Cascia (*Sanktuarium św. Rity*). Nocleg w okolicach Padwy.
- 08.06.** – Nawiedzanie sanktuarium św. Antoniego w Padwie. Przejazd przez Włochy i Austrię do Czech. Nocleg w okolicach granicy czesko – austriackiej.
- 09.06.** – Przejazd przez Polskę, zatrzymanie w Wadowicach. Powrót do Siedlec w godzinach wieczornych.

Cena – 1950 zł + 60 euro (przy zapisie należy wpłacić 30 euro rejestrującego udział w Spotkaniu Rodzin).

Cena obejmuje: zakwaterowanie w hotelach **/** (9 noclegów), wyżywienie (9 śniadań europejskich i obiadokolacji), opiekę pilota, ubezpieczenie NW i od kosztów leczenia za granicą, przejazd autokarem klimatyzowanym klasy LUX, opiekę duchową księdza w czasie pielgrzymki, opłaty za wejścia do obiektów zwiedzanych oraz za przewodników lokalnych, opłatę za udział w Światowym Spotkaniu Rodzin.

ks. dr Marek Paluszkiwicz

Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

tel. 502 574 004

INFORMACJA DOTYCZĄCA REMONTU KAPLICZEK I KRZYŻY PRZYDROŻNYCH W ZWIĄZKU Z KONKURSEM „ZŁĄCZYĆ SVOJE ŻYCIE Z UKRZYŻOWANYM”

/22.03.2012/

Kapliczki i krzyże przydrożne występujące na terenie Diecezji Siedleckiej stanowią bezcenne bogactwo polskiego krajobrazu, są elementem historii, a przede wszystkim symbolem żywej wiary minionych pokoleń. Dzięki tradycji i pobożności prostego ludu zostały ocalone od zniszczeń wojennych i zawirowań historii. Jest to skarb dziedzictwa narodowego, który i nasze pokolenie musi ocalić od zapomnienia.

W związku z ogłoszonym konkursem „Złączyć swoje życie z Ukrzyżowanym”, dotyczącym krzyży i kapliczek – symboli religijnych znajdujących się na terenie naszej diecezji, prosimy o zwrócenie szczególnej uwagi na ich wartość zabytkową i historyczną.

Krzyże i kapliczki objęte są ochroną konserwatorską na podstawie zapisów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gmin oraz ujęte są w gminnych ewidencjach zabytków poszczególnych gmin i w związku z tym podlegają one ochronie prawnej na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Prowadzenie wszelkich prac remontowych i konserwatorskich przy tych obiektach wymaga opinii wojewódzkiego urzędu ochrony zabytków.

W związku z powyższym, przed przystąpieniem do pracy przy odnawianiu krzyży i kapliczek należy w pierwszej kolejności sprawdzić, we właściwym urzędzie gminy, czy są one ujęte w gminnych ewidencjach zabytków lub czy są chronione zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jeżeli kapliczka lub krzyż jest zabytkowa, wtedy właściciel terenu, na którym obiekt się znajduje, (a w przypadku nieuregulowanego stanu prawnego: parafia, wspólnota wsi, sołtys), powinien zwrócić się na piśmie do odpowiedniego urzędu Ochrony Zabytków (adresy poniżej) z prośbą o wydanie opinii na temat planowanego remontu. W piśmie należy wskazać obiekt, dołączyć fotografię i opisać zakres planowanych prac.

Pamiętajmy, że odrestaurowanie kapliczki przydrożnej lub krzyża to szlachetny czyn ale i wielkie wyzwanie. Ze szczególnym pietyzmem należy traktować przejawy działalności religijnej naszych ojców, którzy niejednokrotnie narażając swoje życie, stawiali te krzyże i kapliczki przydrożne

jako symbol wiary i polskości, jako wota dziękczynne, bądź upamiętnienie szczególnych wydarzeń. Należy je otoczyć szczególnie troskliwą opieką, unikać rozbudowy, przebudowy lub zamiany na nową, pozornie piękniejszą formę - a jedynie wydobyć z nich dawne piękno i charakter.

1. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie, ul. Archidiakońska 4, 20-113 Lublin, tel/fax 081 532-90-35.
2. Delegatura Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Białej Podlaskiej, ul. Janowska 27.
3. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie - Delegatura w Chełmie, Ulica Lubelska 2, 22-100 Chełm.
4. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków w Warszawie, Delegatura w Siedlcach, ul. Bema 4a, 08-110 Siedlce, tel/fax: 25 633 94 58.
5. Mazowiecki Wojewódzki Konserwator Zabytków w Warszawie, ul. Nowy Świat 18/20, 00-373 Warszawa.

ROCZNICA ŚMIERCI KSIĘŻY BISKUPÓW

W niedzielę 25 marca przypada kolejna rocznica śmierci Księża Biskupów: Biskupa Ignacego Świrskiego (+1968) oraz Biskupa Jana Wiktora Nowaka (+2002). Z tej racji w Katedrze siedleckiej o godz. 10.00 pod przewodnictwem JE. Biskupa Siedleckiego Zbigniewa Kiernikowskiego rozpocznie się uroczysta celebracja Eucharystii. Prezbiterów zapraszamy do koncelebry, a wiernych do wspólnej modlitwy.

Z Chrystusowym pozdrowieniem

ks. dr Marek Paluszkiewicz

Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

tel. 502 574 004

ZEBRANIE KSIĘŻY DZIEKANÓW I WICEDZIEKANÓW

Czcigodni Księża Dziekani !

Uprzejmie informuję, że dnia 29 marca 2012 r. (w czwartek), o godz. 10.00, w gmachu Wyższego Seminarium Duchownego w Nowym Opolu, odbędzie się zebranie Księży Dziekanów i Wicedziekanów.

W programie jest między innymi spotkanie z przedstawicielami Okręgowego Inspektoratu Pracy na temat warunków zatrudniania pracowników kościelnych.

Łączę wyrazy szacunku i serdecznie zapraszam

ks. Piotr Sawczuk
Kanclerz

L. dz. 212/2012

ZAPROSZENIE NA REKOLEKCJE RÓŻAŃCOWE

/30.03.2012/

Rekolekcje różańcowe w domu rekolekcyjnym przy Wyższym Seminarium Duchownym w Nowym Opolu.

Termin: w dniach 20-22 kwietnia 2012 roku, początek w piątek (20 kwietnia) o godz. 15.00; zakończenie w niedzielę (22 kwietnia) o godz. 14.00.

Gdzie: w domu rekolekcyjnym przy Wyższym Seminarium Duchownym Diecezji Siedleckiej.

Koszt: Planowany koszt – 100 zł. (w cenie zakwaterowanie, wyżywienie, materiały formacyjne).

Dla kogo: Skierowane będą przede wszystkim do zelatorek i zelatorów.

Prowadzący: Rekolekcjom będzie przewodniczył diecezjalny duszpasterz ds. kultu Maryjnego.

Zgłoszenia: do 16 kwietnia br. pod numerami telefonów:

608 310 087 (ks. Paweł Wiatrak) i 025 631 57 61 (furta seminaryjna).

serdecznie zapraszają: diecezjalny duszpasterz ds. kultu Maryjnego ks. Paweł Wiatrak i Seminaryjne Koło Żywego Różańca.

DODATEK

dr Jan Jaroszyński
UKSW, Warszawa

MEDIA A POPKULTURA

Człowiek został obdarzony przez Boga wyjątkową mocą tworzenia. Sobór Watykański II w konstytucji duszpasterskiej o Kościele w świecie współczesnym „*Gaudium et spes*” podkreśla, że kulturą w znaczeniu ogólnym określa się wszystko to, za pomocą czego człowiek rozwija różnorodne dary ducha i ciała, usiłując uczynić bardziej ludzkim życie społeczne. W ten sposób społeczeństwo na przestrzeni dziejów wyraża, przekazuje, zachowuje w swoich dziełach wielkie pragnienia i doświadczenia duchowe, służąc rozwojowi kolejnych pokoleń¹. Kościół dostrzegając wartość kultury nieustannie zachęca do jej tworzenia, akcentując wymiar wspólnototwórczy. Jan Paweł II podkreśla, że tworzy ona zespół relacji pomiędzy osobami żyjącymi w danej grupie. Dzięki temu, że kultura jest przestrzenią dla komunikacji tworzy się wymiar relacjonistyczny budujący ład społeczny. Dla utrwalenia tego porządku papież zwraca uwagę na media, by stawały się narzędziem budowy dziedzictwa kulturalnego dzięki któremu człowiek, świadomy swego związku z Bogiem, staje się bardziej człowiekiem². Niestety media jako narzędzie w tworzeniu i rozpowszechnianiu kultury ulegają różnym wpływom wypaczającym jej prawdziwy sens. Dlatego artykuł ten jest próbą zwrócenia uwagi na zmieniające się w dobie narzędzi komunikowania społeczno oblicza kultury i wyzwania jakie stoją przed człowiekiem. Jedno z nich dotyczy procesu globalizacji ściśle związanego z rodzącym się społeczeństwem informacyjnym. Zjawisko to w sposób szczególny dotyka dziedziny kultury, akcentując przede wszystkim jej powszechny zasięg i dostęp. Te podstawowe kryterium, stanowiące o popularności owoców twórczej pracy człowieka, rodzi kolejne dylematy. Jednym z nich jest problematyka tożsamości kulturowej poszczególnych

¹ Zob. KDK, a. 53.

² Por. Jan Paweł II, XVIII ŚDKS, *Rola komunikacji społecznej wobec zadań rodziny* (01.05.1980), OP, s. 121-122.

grup etnicznych, zwłaszcza w wielomilionowych metropoliach, w których człowiek przestaje być podmiotem za sprawą zjawiska homogenizacji. Ponadto tworzące się tygle kulturowe są często przyczyną różnych konfliktów społecznych. Kolejne dylematy dotyczą traktowania dorobku kulturowego jak towaru a nie jak dzieła. Takie podejście sprawia, że dziedzictwo, podlegając regułom handlowym, staje się wpisane w konsumpcyjny styl życia, pozbawiony wartości, które są fundamentem procesu humanizacji. Kultura w takim wydaniu przypomina supermarket w którym spotykają się anonimowe osoby, zaintrygowane kolejnymi promocjami. W takiej rzeczywistości specjaliści od sprzedaży mają kolejną okazję do powiększenia zysku, zarabiając na tym to co najbardziej rozreklamowane a często mało wartościowe. W artykule tym zostają przede wszystkim uwypuklone zagrożenia płynące z postępującego procesu globalizacji w dziedzinie niezwykle wrażliwej na wszelkie zmiany - kulturze. Aby uchronić człowieka przed zagrażającym zjawiskiem dehumanizacji należy położyć szczególny nacisk na edukację kulturalną dopełnioną przez wychowanie do mediów. Autor w refleksji nad tym zagadnieniem posłużył się w głównej mierze zdobytym doświadczeniem w segmencie kultury, pracując jako artysta oraz inicjator i promotor przedsięwzięć kulturalnych.

Globalizacja kultury

Globalizacja jest pojęciem stosowanym dla określenia procesów integracyjnych rozwijających się na skalę światową. Początków tego zjawiska należy upatrywać wraz z powstaniem rewolucji informacyjnej zainicjowanej przez wynalezienie druku, odkrycia geograficzne oraz rozwój przemysłu. Globalizacja, przenikająca całe bogactwo życia społecznego, swoje znamię odcisnęła w szczególny sposób na kulturze, przyczyniając się do powstania powszechnej opinii o funkcjonowaniu kultury masowej, która powstała wraz z ideą społeczeństwa masowego, komunikacji masowej, środków masowego przekazu. Istotę tego ujęcia należy pojmować jako wyraz rozczarowania przebiegiem procesów społecznych i cywilizacyjnych podążających w stronę postępującej erozji kultury, o czym świadczy tendencja do zamiany jakości w ilość, dzieła w towar. Kultura masowa traktowana była jako uproszczona, imitacyjna wersja zwłaszcza kultury wyższego rzędu. Cechała ją łatwość odbioru, bezosobowość, zhomogenizowanie, standaryza-

cja, podporządkowanie prawom popytu³. Amerykański krytyk literacki Van Wyck Brooks w swojej książce *America's Corning of Age* przedstawia koncepcję trzech poziomów odbiorców kultury: Highbrow, Middlebrow, Lowbrow. Highbrow to ludzie, którzy są stale zaabsorbowani problemami kultury i wiążą je ze wszystkimi aspektami życia, poszukując piękna i głębi zarówno w codzienności, jak i w wielkich dziełach artystycznych. Stwarzając atmosferę wokół twórców roztaczają nad nimi swoją opiekę. Nie żywią niechęci wobec odbiorców z kręgu Lowbrow - kultury ludowej, traktując ich jako potencjalnych odbiorców kultury wysokiej. Negatywnie zaś są ustosunkowani do Middlebrow, którym zarzucają kicz, grę pozorów, demoralizujący wpływ komercji⁴. W każdym społeczeństwie odnajdujemy te trzy podstawowe grupy odbiorców. Szczególnie niepokojącą tendencją w dobie mediów jest wzrost liczebności grupy Middlebrow.

Inne kryterium podziału, dotyczącego zwłaszcza młodej generacji społeczeństwa zanurzonej w kulturze, charakteryzowało amerykańską antropolog Margaret Mead, która biorąc pod uwagę przekaz dziedzictwa między pokoleniami oraz różnorodność środowisk, w jakich przebiega socjalizacja młodego pokolenia wyróżniła trzy typy kultur: postfiguratywną, konfiguracywną oraz prefiguratywną. Charakterystyczne dla pierwszej grupy jest funkcjonowanie autorytetu rodziców będących wzorem dla swoich dzieci. W takiej rzeczywistości wszelkie zmiany zachodzą bardzo powoli. Odmienny charakter prezentuje konfiguracywne społeczeństwo utożsamiane z industrializacją i mieszkanką kulturową wynikającą ze znacznego zjawiska migracji. W tym modelu kolejne pokolenia są niekompatybilne mentalnościowo. Według Margaret Mead najbardziej zaawansowana jest grupa prefiguratywna, która przeżywa gwałtowne i liczne zmiany. Największy stopień adaptacji do zmieniających się warunków posiada najmłodsza część społeczeństwa, w wyniku czego dochodzi do znacznej różnicy pokoleń. Objawia się to między innymi na odwróceniu procesu socjalizacji - młodzież uczy nie do końca odnajdujących się we współczesności rodziców. Obecnie obserwuje się wzajemne przenikanie tych trzech środowisk z pewną przewagą dwóch ostatnich⁵. Sytuację tę wymusza postęp cywilizacyjny.

³ Zob. K. Dmitruk, *Kultura masowa*, w: *Słownik literatury popularnej*, T. Żabski (red.), Wrocław 1997, s. 196

⁴ Zob. A. Kloskowska, *Kultura masowa. Krytyka i obrona*, Warszawa 2005, s. 325-326.

⁵ Por. W. Jakubowski, *Edukacja i kultura popularna*, Kraków 2001, s. 11-12.

Stanowi to poważne niebezpieczeństwo bowiem zostaje zakłócony dialog międzypokoleniowy, który jest podstawą prawdziwego rozwoju. Doświadczenie osób starszych jest wartością szczególną, dzięki której dokonuje się nieustanny proces humanizacji kolejnych generacji. Niestety młodzi ludzie pochłonięci nowoczesnością zapominają o tym dorobku. Prowadzi to do osłabienia prawdziwych więzi społecznych, zdominowanych przez powierzchowność relacji interpersonalnych.

Społeczeństwo informacyjne a kultura

Wraz z dynamicznym rozwojem mediów zaczęły następować kolejne przemiany społeczne. Jedną z nich dotyczyła terminu społeczeństwa masowego ustępującego miejsca na rzecz zjawiska społeczeństwa informacyjnego. Podobne przeobrażenie dokonało się z określeniem kultura masowa, która utożsamiana z kulturą popularną ostatecznie została uznana za pojęcie powszechnie stosowane⁶. Kultura popularna może oznaczać z jednej strony dominację jednej kultury; współcześnie o prymat ten walczą najbardziej rozwinięte państwa, mając świadomość, że kultura to najlepsza forma promocji i zdobycia wpływów, a z drugiej rozumiana jest też jako gigantyczny tygiel wielokulturowy w którym media przenoszą i mieszają symbole, wzory zachowań, języki, tworząc nową, globalną jakość⁷. W rozważaniu nad wielością płaszczyzn tego terminu warto również zastanowić się nad kryterium popularności kultury. Wskazuje ono na fakt, iż dzięki dynamicznie zachodzącym procesom komunikacji społecznej pokonywane są wszelkie bariery, a do zaangażowania się w tworzenie tego dorobku zostają wszyscy zaproszeni, stąd też uniwersalny charakter kultury popularnej może sprzyjać budowaniu więzi międzykulturowych⁸.

Kultura jako dzieło rozumności człowieka wyraża się w otwartości osoby na prawdę, dobro, piękno. Tylko prawidłowo uformowany stosunek do tych wartości sprawia, iż kultura w pełni służy pokoleniom. Z niepokojem należy stwierdzić, że jedną z konsekwencji globalizacji kultury jest dziś dewaluacja tych tradycyjnych wartości. Odpowiedzialność za ten stan ponoszą media kreujące nową rzeczywistość kulturową, nie w oparciu o warto-

⁶ Zob. K. Dmitruk, *Kultura masowa*, dz. cyt., s. 195

⁷ Por. L. Słupek, *Globalizacja*, w: *Słownik terminologii medialnej*, W. Pisarek (red.), Kraków 2006, s. 68-69.

⁸ Por. K. Dmitruk, *Kultura popularna*, dz. cyt., s. 198

ści, ale na chęci zysku za wszelką cenę. Jednym z przejawów tego działania jest zjawisko społeczeństwa informacyjnego w którego organizacji, dotyczącej również sfery kultury, najważniejszą rolę odgrywa wytwarzanie, gromadzenie i przekazywanie, odbiór i zdalne przetwarzanie różnego typu informacji przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii. Idea ta narodziła się w 1963 roku w Japonii. Terminu *joko kashai* użył wówczas Tadao Umesamo. W społeczeństwie informacyjnym, w kontekście kultury, ten twórczy dorobek człowieka ma charakter towaru - jest wytwarzany i dystrybuowany, nabywany i konsumowany zgodnie z zasadami rynkowymi⁹. W takiej rzeczywistości o istnieniu danej kultury i jej dorobku nie decyduje samoistna wartość twórczej pracy, ale pieniądź, który można zarobić. Jest to podobna sytuacja do supermarketów, do których dostarczany jest towar w ilościach hurtowych, odpowiednio układany na półkach. Konsument nie patrzy na oferowaną wartość duchową, ale na zaspokojenie swoich potrzeb materialnych.

Dylematy popkultury

Wytwory kultury przypominające produkty na półce sklepowej nieustannie walczą o przetrwanie. Aby przykuć uwagę klienta stosuje się różne zabiegi marketingowe. Jednym z nich jest stosowanie dumpingowych cen, które powodują, że twórcy kultury zmuszeni są skupiać swe wysiłki nie na tym co naprawdę wartościowe, ale to co przyniesie korzyść finansową. Konsekwencją takiego podejścia jest między innymi zaniechanie tworzenia kultury wysokiej. Kolejne niebezpieczeństwa związane są z prowadzeniem edukacji artystycznej dzieci i młodzieży na szeroką skalę. Popularne dziedziny sztuki mają szansę się obronić. O wiele bardziej skomplikowaną sytuację mają te działania artystyczne, które wymagają większych nakładów finansowych. Znaczącą rolę w takich sytuacjach pełni państwo, które musi mieć świadomość, że inwestycja w kulturę, mimo, iż często niemierzalna wprost w aspekcie korzyści to jednak niezmiernie istotna. W świetle danych na 2011 rok pieniądze w resorcie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego będą większe o około 10 %, stanowiąc 0,77% budżetu państwa polskiego. Mimo tych optymistycznych wskaźników zaniepokojeni realiami są dyrektorzy muzeów, teatrów, ośrodków kultury.

⁹ Zob. Z. Bauer, *Spółczesność informacyjna*, dz. cyt., s. 199.

Twierdzą, że pieniędzy ledwo wystarcza na związanie końca z końcem, nie mówiąc już o pracach inwestycyjnych, zarzucając jednocześnie złe gospodarowanie wydatkami¹⁰. Państwo jako pierwszy mecenas kultury winno w pierwszej kolejności dotować te działania, które zmierzają do stworzenia warunków przyjaznych artystom i młodym twórcom. Kluczem jest wypracowanie właściwej strategii, podążającej z duchem czasu, opartej na personalistycznej wizji człowieka

Wysoką sprzedaż osiąga ten segment produktów, na którego promocję wydaje się duże i mądrze zagospodarowane pieniądze. Inwestowanie w tworzenie pozytywnego wizerunku danej marki i jej wyrobów związane jest ściśle z opakowaniem. Stąd też z jednej strony kultura winna odpowiadać na wyzwania nowoczesności, jeśli chodzi o profesjonalizm w zakresie sposobu prezentacji i sprzedaży dóbr kultury, zaś z drugiej należy pamiętać, że opakowanie i umiejscowienie na półce nie zawsze świadczy o jakości. Najchętniej nabywane są najlepiej reklamowane wytwory dzieł artystycznych. Ten stan wymuszony przez proces komercjalizacji sprawia, że zatracą swoją tożsamość i misję. Ponadto coraz częściej wkrada się myślenie, że to co w kulturze nie przynosi dochodu nie warto wspierać. Często owoce kultury wysokiej nie są rentowne bowiem ich zrealizowanie pochłania znaczną część środków. O wiele lepiej radzi sobie kultura popularna. Są to jednak bardzo często kulturalne fast foody, które dają tylko chwilowe zadowolenie. Dziedzictwo artystyczne ma ogromną wartość, ale nie zawsze można je przeliczyć na pieniądze. Dlatego bycie konkurencyjnym w dziedzinie kultury to wielkie niebezpieczeństwo, ale i wyzwanie dla człowieka. Jest to tym bardziej naznaczone brzemieniem odpowiedzialności, gdyż osoba jako podmiot i twórca znajduje w kulturze swój wyraz i równowagę. Jeżeli zostanie ten rozwój zakłócony wówczas osoba traci poczucie swojego „ja”.

Obecnie coraz silniejsze staje się oddziaływanie kultury popularnej odnoszącej się do zjawisk współczesnego przekazywania rzeszom odbiorców identycznych lub analogicznych treści płynących z nielicznych źródeł oraz do jednolitych form rozrywkowej działalności wielkiej liczbie ludzi. Ten intensywny wpływ narzędzi komunikowania społecznego na kulturę

¹⁰ Zob. S. Czubkowska, *Rząd: Są pieniądze na kulturę. Artysci: Gdzie?* http://www.gazeta-prawna.pl/wiadomosci/artykuly/482110,rzad_sa_pieniadze_na_kulture_artysci_gdzie.html (dostęp 28.01.2011 r.).

sprawia, iż głównym założeniem jest realizowanie kryterium ilości oraz standaryzacji¹¹. Na wzrost tych wskaźników wpływa przede wszystkim proces uprzemysłowienia i urbanizacji widoczny na przykładzie wielomilionowych metropolii, w których następują nieustanne przeobrażenia więzi społecznych. Taki stan rzeczy powoduje, że więzi rodzinne, sąsiedzkie ulegają znacznym zmianom. Jedną z zalet takiego stanu rzeczy jest budowanie świadomości w aspekcie otwartości na wielokulturowość. Owocem tego zjawiska może być powiększenie oferty z dziedziny kultury, wzrost dostępności, ale również pokonanie barier społecznych, obalenie krążących stereotypów.

Teoretycy zajmujący się kulturą popularną, porównując współczesność do centrum handlowego podkreślają, że w jednym miejscu znajdziemy sztandarowe produkty grup etnicznych z całego świata. Twierdzą, że globalizacja nie oznacza kresu ich istnienia, ale ekspansję zwiększającą sprzedaż i zyski¹². Pogląd ten zakłada, że w świecie komercji i konkurencji przetrwają tylko najsilniejsze wspólnoty. Pozostałe środowiska i ich dorobek będą skazane na zapomnienie. Zjawisko kultury popularnej przeczy zatem zamysłowi Stwórcy, który stwarzając człowieka obdarzył go rozumem, ale i wolną wolą, by nigdy nie zatracił swej tożsamości.

Edukacja kulturalna i medialna

W dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości bardzo łatwo można stracić poczucie tożsamości. W celu obrony przed negatywnymi aspektami kultury supermarketu należy dołożyć wszelkich starań w dziedzinie wychowania każdej grupy społecznej. Wyzwanie to stoi przed szeroko rozumianą edukacją kulturalną, która posiada wiele cech wspólnych z edukacją medialną. Edukacja, z łacińskiego *educatio*, oznacza wychowanie. Zawiera ona element wychowawczy (pedagogika), przekaz wiedzy (dydaktyka) oraz doskonalenie umiejętności. W tym kontekście edukacja medialna polega na kształceniu w dziedzinie narzędzi komunikowania społecznego w celu zrozumienia ich natury, oddziaływania oraz racjonalnego i efektywnego wykorzystania¹³. Celem edukacji medialnej jest przede

¹¹ Zob. Tamże, s. 95-96.

¹² Por. Gordon Mathews, *Supermarket kultury*, Warszawa 2005, s. 253-254.

¹³ Zob. S. Juszczak, *Edukacja na odległość - kodyfikacja pojęć, reguł i procesów*, Toruń 2002, s. 17.

wszystkim rozwój osobowy poprzez kształtowanie odpowiednich postaw do odbioru mediów oraz wszechstronne przygotowanie ludzi do posługiwania się nimi. Identyczne postrzeganie winno mieć miejsce w kulturze, która jest odkrywaniem natury człowieka - odbiorcy i twórcy.

Według Ireny Wojnar zadanie edukacji to przede wszystkim wszechstronne przygotowanie istoty ludzkiej do poruszania się w rzeczywistości. Zwracając uwagę na pierwszy etap edukacji kulturalnej podkreśla „poznawanie tych obszarów rzeczywistości, które dokumentują osiągnięcie ludzkiego geniuszu twórczego, treścią więc tej edukacji byłaby szeroko rozumiana historia kultury obejmująca, zarówno dzieje sztuki w ujęciu wielodyscyplinarnym i zintegrowanym, jak dzieje literatury i nauki”¹⁴. Pamięć o tradycji winna stanowić punkt wyjścia w tym procesie. Kolejny krok polega przede wszystkim na rozwoju personalnym poprzez kształtowanie odpowiednich postaw do odbioru i tworzenia kultury. Tak wychowywana w kulturze i przez kulturę osoba jest zdolna prawdziwie ją odbierać i współtworzyć, służąc społeczności. Jednym z obrazów aktywności ludzi w dziedzinie kultury jest raport z 2001 roku opublikowany przez TNS OBOP na podstawie badań, które pokazują, że 59% Polaków uważa za człowieka kultury osobę będącą przynajmniej raz w roku w bibliotece, na spotkaniach towarzyskich (56%), w teatrze (52%), muzeum (43%), czytającą książki (55%). A jak wyglądają statystyki faktycznego zachowania Polaków? Minimalnie raz w roku w bibliotece bywa 28% Polaków, na spotkaniach towarzyskich - 81%, w teatrze - 11%, w muzeum - 16%, a w ostatnim roku przynajmniej jedną książkę przeczytało 57% badanych. W mniejszym stopniu od człowieka kultury Polacy oczekują, iż co najmniej raz w roku bywa w kinie (43%), operze lub operetce (41%), na wystawach malarskich (40%), koncertach muzyki klasycznej (39%), czy też odczytach, prelekcjach (38%). Poniżej przedstawiony wynik związany z deklaracją odnośnie poziomu korzystania z takich propozycji kulturalnych jest również odmienny. Przynajmniej raz w roku kino wybiera 30% osób, operę, operetkę - 2%, wystawy artystyczne - 9%, koncerty muzyki klasycznej

¹⁴ I. Wojnar, *Edukacja i kultura*, w: *Współczesne dylematy upowszechniania kultury: konferencja naukowa w Lublinie w dniach 4-5 grudnia 1990 r.*, J. Gajda (red.), Lublin 1991, s. 20.

nej - 3%, odczyty, prelekcje - 8%¹⁵. Można polemizować czy wymienione sposoby ukulturalniania się oraz wyniki tych badań świadczą o poziomie życia kulturalnego Polaków, ale są pewnym zobrazowaniem problemów rzeczywistości dotyczących bardzo wrażliwej sfery życia społecznego. Polacy jak i wiele innych narodów doświadczą coraz mocniejszej degradacji świadomości siebie jako odbiorcy kultury. Przekłada się to również na coraz rzadziej widoczną pasję tworzenia dziedzictwa. Z drugiej strony pewne płaszczyzny tworzenia zanikają a w to miejsce pojawiają się nowe. Należy jednak pamiętać, by pielęgnować to co wartościowe.

Mówiąc o edukacji kulturalnej należy pamiętać, że to człowiek stanowi jej podmiot. Ludzie zostali stworzeni na obraz i podobieństwo Boże. Ich atrybutami są dary Stwórcy: dusza, rozum i wolna wola. Za pomocą rozumu osoba może zrozumieć istniejący porządek świata stworzonego przez Boga, a dzięki wolnej woli kierować swoim życiem, którego celem jest poszukiwanie dobra. Dlatego człowiek jest powołany do poszukiwania i umiłowania tego, co prawdziwe i dobre¹⁶. Osoba to „korona stworzenia”, ukierunkowana na Boga, bez którego nie może się w pełni rozwinąć. Problemem współczesnej kultury jest wykrzywienie tej prawdziwej wizji człowieka. Z jednej strony wiele mówi się na temat osiągnięć w tej dziedzinie, z drugiej ludzkość, bardzo często odwrócona od Stwórcy, przeżywa największy chaos, zagubienie. Współczesna koncepcja świata charakteryzuje się przelotnością, poszukiwaniem przyjemności. Za ten obecny stan w głównej mierze odpowiedzialni są ludzie mediów i kultury. Należy zadać pytanie: co należy zrobić, by uchronić człowieka od utraty swojej tożsamości? Z pomocą przychodzi edukacja medialna i kulturalna. Wychowanie do mediów, do kultury to kształtowanie osobowości i pielęgnowanie wartości wypływających z godności człowieka, których źródłem i szczytem jest Bóg. Media nie powinny lansować powierzchownej kultury, ale promować to, co prawdziwe, dobre i piękne, choć często wymagające znacznego wysiłku.

Zadaniem kultury, w postępującym procesie globalizacji, jest jednoczenie ludzi w duchu poszanowania wartości. Z pomocą przychodzą me-

¹⁵ Zob. TNS OBOP, *Czy Polacy są kulturalni? Czyli deklarowane uczestnictwo w kulturze a wyobrażenia o człowieku kulturalnym* <http://www.tnsglobal.pl/archive-report/id/437> (dostęp 28.01.2011 r.).

¹⁶ Por. KKK, a. 1704.

dia, których siła i oddziaływanie pozwala wpłynąć na budowę cywilizacji miłości¹⁷. Sobór Watykański II, w Konstytucji duszpasterskiej o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes* pragnął „rozeznac przede wszystkim te wartości, które dziś najwięcej się ceni oraz odnieść je do ich Bożego źródła. Te bowiem wartości, jako pochodzące z twórczego ducha danego człowiekowi przez Boga, są bardzo dobre, ale z powodu zepsucia serca ludzkiego, są odwracane od należytego swego porządku i dlatego potrzebują oczyszczenia”¹⁸. Oczyszczenie to dokonuje się przez odnowę moralną ludzi odpowiedzialnych za media i kulturę. Paweł VI naucza, że świat potrzebuje głoszenia wartości duchowych w konkretnej formie. Jest to: język obrazu, dźwięku, druku, światła, muzyki mający pomóc w przekazywaniu dobra, piękna i prawdy. Warunkiem dojrzałych owoców tej misji jest współdziałanie w odpowiedzialności¹⁹. W procesie wychowania do mediów, do kultury ważne jest tworzenie cywilizacji miłości będącej alternatywą dla zagubionej współcześnie ludzkości. Poważnym zagrożeniem staje się „świat szklanego ekranu”, który pochłaniając odbiorcę sprawia, że bardzo często dochodzi do splotenia wartości kultury nastawionej na oglądalność i zysk. Media, wpływając na tworzenie kultury supermarketu, winny starać się promować takie dziedzictwo, które skłaniając do refleksji uwzniosła ludzkiego ducha.

Jan Paweł II już w pierwszym Orędziu na Światowy Dzień Komunikacji Społecznej, zwrócił uwagę na media, które mają za zadanie ochraniać dzieci oraz przyczyniać się do ich rozwoju w rodzinie i w społeczeństwie. Okazją do podjęcia tego zagadnienia było ogłoszenie przez Organizację Narodów Zjednoczonych roku 1979 jako „Międzynarodowego Roku Dziecka”. Papież w swym Orędziu podkreśla, że „dzieci w naturalny sposób są gotowe przyjąć to, co jest im dawane, zarówno to co dobre, jak i złe (...) Są jak miękki wosk, na którym każdy - nawet najmniejszy nacisk pozostawia ślad”²⁰. Dzieci bardzo szybko „chłoną” otaczający je świat, zadając przy okazji wiele pytań. Jednym z podstawowych źródeł informacji o otaczają-

¹⁷ Zob. DSP, a. 4.

¹⁸ KDK, a. 11.

¹⁹ Por. Paweł VI, VII ŚDKS, *Komunikacja społeczna a głoszenie i promocja wartości duchowych* (01.05.1973), OP, s. 47.

²⁰ Jan Paweł II, XIII ŚDKS, *Komunikacja społeczna czynnikiem ochrony i rozwoju dzieci w rodzinie i w społeczeństwie* (23.05.1979), OP, s. 84.

cej rzeczywistości są media. Dlatego istnieje pilna potrzeba edukacji medialnej rodziców, która polegałaby na budowaniu świadomości, że w doborze oglądanych programów wspólnie ze swoimi dziećmi mają kierować się odpowiedzialnością i surową krytyką. Z drugiej strony rodzice powinni umiejętnie wprowadzać swoje potomstwo w świat mediów²¹, by potrafiły z nich w przyszłości rozsądnie korzystać: „dziecko od pierwszych miesięcy życia zdobywa świadomość siebie jako odbiorcy w procesie komunikowania; wie, że coś jest adresowane do niego”²². Dlatego pierwsze miesiące i lata życia, decydują o kształcie osobowości młodego człowieka. Warto już jak najwcześniej, w ramach edukacji medialnej, zapoznawać dzieci z językiem mediów i uczyć właściwego posługiwania się nimi.

Zakończenie

Świat, stając się globalną wioską otworzył przed człowiekiem nowe możliwości, zwłaszcza w dziedzinie kultury. Zachwyt nad nowoczesnością sprawia, iż nie dostrzega się istniejących zagrożeń. Aby zapobiec szeroko pojętej degradacji tradycji, wartości, zadaniem ludzkości jest ochrona dziedzictwa kulturowego wypracowanego przez pokolenia oraz personalistyczne podejście do owoców kultury będących wynikiem twórczej pracy człowieka a nie taśmy produkcyjnej. Zadanie to stoi przed edukacją kulturalną i medialną przypominającą pisanie reportażu, który według Melchiora Wańkowicza „można porównać do pracy nad mozaiką; żadnej części nie można pomalować, każdą trzeba wynaleźć w jej naturalnej barwie”²³. Tylko takie działanie pozwoli na zachowanie tożsamości kulturowej

²¹ Jeden z raportów przedstawionych na Kongresie Kultury Polskiej 2009 poświęcony edukacji kulturalnej podkreśla, że obecnie coraz rzadziej dorośli opowiadają bajki na dobranoc. Rolę tę spełnia telewizor oraz internet oferujący bogactwo propozycji. Stanowi przejaw zatracenia autorytatywności przekazu. Konsekwencją jest niekontrolowany dostęp do treści, zburzenie funkcjonującego przez lata kanonu wartości. Zob. B. Fatyga, J. Nowiński, T. Kukołowicz, *Jakiej kultury Polacy potrzebują i czy edukacja kulturalna im ją zapewnia?* Raport o problemach edukacji kulturalnej w Polsce dla Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego przedstawiony w ramach Kongresu Kultury Polskiej 2009, http://www.kongreskultury.pl/title,Raport_o_edukacji_kulturalnej,pid,136,oid,787,cid,178.html s. 32. (dostęp 28.01.2011r.).

²² M. Kąkolewicz, J. Pielachowski, *Edukacja czytelnicza i medialna - program nauczania*, Poznań, 1999, s. 9.

²³ M. Wańkowicz, *Prosto od krowy*, Warszawa 1965, s. 48.

poszczególnych wspólnot i umiejętne wykorzystanie zdobyczy techniki w promocji tego dorobku, pamiętając, że postęp to „dar Boży” - tylko od człowieka zależy do jakich celów będzie służyć. Pozwoli to na roztropną weryfikację kolejnych efektów procesów globalizacyjnych, które jeśli ubogacają człowieka i społeczeństwo zostaną przyjęte, a jeżeli będą uderzały w godność osoby zostaną odrzucone. Takie podejście wiąże się z przyjęciem odpowiedniej postawy, którą można scharakteryzować jako „względnie trwałe, pozytywne lub negatywne ustosunkowanie się człowieka do konkretnego przedmiotu (osoby, idei, rzeczy, zjawiska) angażujące w nim intelekt, wolę, uczucia i aktywność”²⁴. Jednym z przejawów kształtowania właściwych postaw w tworzeniu i odbieraniu kultury jest podejście krytyczne. W aspekcie globalizacji dziedzictwa ludzkości polega ono na tym, że człowiek dostrzega zalety tego zjawiska, ale krytykuje też słabe strony, pamiętając o osobie, która obdarzona godnością wymaga prawidłowego rozwoju w odniesieniu do wartości transcendentnych jak prawda, dobro, piękno. Tylko w ten sposób społeczeństwo nie zagubi się w supermarkecie kultury.

Wykaz skrótów

DSP - Sobór Watykański II, Dekret o środkach społecznego przekazywania myśli *Inter Mirifica* (1963).

KDK - Sobór Watykański II, Konstytucja duszpasterska o Kościele w świecie współczesnym *Gaudium et spes* (1965).

ŚDKS - Światowy Dzień Komunikacji Społecznej ogłoszony w 1967 roku przez papieża Pawła VI.

KKK - *Katechizm Kościoła Katolickiego* (1994).

OP - M. Lis., *Orędzia Papieskie na Światowe Dni Komunikacji Społecznej 1967 - 2002* (2002).

²⁴ A. Lepa, *Pedagogika mas mediów*, Łódź 2000, s. 151 - 152.

SPIS TREŚCI

Episkopat Polski

- Spotkanie z Jezusem Chrystusem* - List do kapłanów
na Wielki Czwartek 2012. 91
- Komunikat z obrad Komisji ds. dialogu między Polską Radą
Ekumeniczną a Konferencją Episkopatu Polski. 97
- Komunikat z 357. Zebrania Plenarnego Konferencji
Episkopatu Polski z dnia 14 marca 2012 r. 98
- Komunikat Prezydium Konferencji Episkopatu Polski. 101
- Komunikat na II niedzielę Wielkiego Postu, niedzielę „Ad Gentes”
4 marca 2012 Dzień modlitwy, postu i solidarności z misjonarzami 102

Biskup Siedlecki

- Życzenia biskupa Zbigniewa Kiernikowskiego - Wielkanoc 2012 104
- Słowo biskupa Zbigniewa Kiernikowskiego
na Dzień Świętości Życia (2012) 106

Komunikaty Kurii

- Komunikaty Wydziału Duszpasterskiego. 108
- Informacje diecezjalnego kierownika działu Duszpasterstwa Rodzin
odnośnie do dnia Świętości Życia 110
- Diecezjalny etap XXII edycji Olimpiady Teologii Katolickiej 114
- List otwarty forum kobiet polskich z okazji 8 marca 115
- Chrystus – Wychowawca* - List Rektora KUL ks. prof.
dr. hab. Stanisława Wilka na Wielkanoc 2012 117
- Pielgrzymka na VII Światowe Spotkanie Rodzin Mediolan 2012 121
- Informacja dotycząca remontu kapliczek i krzyży przydrożnych
w związku z konkursem „Złączyć swoje życie z Ukrzyżowanym” 123
- Rocznica śmierci księży biskupów 125
- Zebranie księży dziekanów i wicediekanów 126
- Zaproszenie na Rekolekcje Różańcowe 127

Dodatek

- Dr Jan Jaroszyński - *Media a popkultura*. 128

ISSN 1230-7165

Wydawca:

Wydawnictwo Diecezji Siedleckiej

Unitas

08-110 Siedlce, ul. Szkolna 22

tel. 503 174 170

e-mail: wiadomosci@unitas-siedlce.pl

Redaktor naczelny: ks. mgr lic. Paweł Siedlanowski